

Mercator

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA MERCATOR

LETO XV.

LJUBLJANA, JULIJ 1977

ŠT. 6

Družbena priznanja

V zadnjem času so nekateri naši delavci prejeli družbena priznanja za aktivno družbenopolitično in samoupravno delo.

Tako je ob dnevu samoupravljalcev, 27. juniju, prejela tovarišica LJUDMILA ANDOLŠEK iz delovne orgnaizacije Mercator—Emba priznanje in nagrado za uspešno organiziranje in uresničevanje samoupravljanja v svoji delovni organizaciji.

Visoko priznanje Mestnega sveta Zveze sindikatov Ljubljane je za izjemne dosežke pri razvijanju in krepitevi samoupravljanja prejela EMBA.

Izvedeli smo tudi, da je zlati znak sindikatov prejel JANKO VOGRINEC, upokojeni direktor delovne organizacije Mercator-Pannonija za uresničevanje delavskih interesov z dolgoletnim delom v sindikalni organizaciji in za pomembne uspehe v njenem uveljavljanju in razvoju.

Dobitnik srebrnega znaka sindikatov pa je letos tudi EDVARD GABROVŠEK iz Mercator-Contala.

Iz poročila generalnega direktorja

PO POTI URESNIČEVANJA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

Na 1. seji Sveta Zveze komunistov SOZD Mercator n. sub. o., ki je bila 14. junija 1977, je generalni direktor, tovariš Miran Goslar, poročal o nekaterih aktualnih vprašanjih v naši sestavljeni organizaciji združenega dela.

Govoril je o naših poslovnih uspehih v prvem trimesečju, o napakah, ki smo jih storili v preteklosti, poseben poudarek pa je dal našim prihodnjim nalogam.

»Lanskoletni julijski politični aktiv v hotelu Kompas v Ljubljani,« je uvodoma dejal, »pomeni prelomnico v razvoju Mercatorja. Takrat smo začeli s poglobljeno razpravo o uresničevanju Zakona o Združenem

delu. Postavili smo si naloge, ki jih uresničujemo še danes, in to veliko lažje kot na začetku, saj smo že spregledali samoupravni sporazum o združenju v DO in SOZD, ki ureja naše medsebojne odnose.«

POSLOVNI USPEHI PRVEGA TRIMESEČJA

Zatem je tovariš Goslar poročal o uspehih našega poslovanja v prvih treh mesecih letošnjega leta.

V tem razdobju smo dosegli v SOZD (sem ni zajeta delovna organizacija Mercator — Slovenija sadje) 24 % lanskoletnega celotnega prihodka oziroma 23 % letošnjega. Boljše uspehe so dosegle: TOZD Veleblagovnica Beograd, večina gostinskih organizacij, TOZD Grosist, TOZD Conimex, oba kmetijska kombinata, Mercator—Emba in TOZD Hladilnica. Slabše so poslovale: delovna organizacija Mercator-Zarja, Mercator-Univerzal, Mercator-Paninoja, TOZD Preskrba in TOZD Metlika, ki so dosegle od 20 do 22 % lanskoletnega celotnega prihodka.

Ostane dohodka in amortizacija znašata v SOZD 25 % lanskoletnega poprečnega dohodka in amortizacije. Najboljše uspehe so dosegle temeljne organizacije združenega dela v okviru Veleprespkrbe (razen TOZD TMI), Mercator-Emba in TOZD Conimex.

Poprečni osebni dohodek v SOZD znaša 3927 dinarjev in je najnižji v trgovini na drobno — 3.793 din.

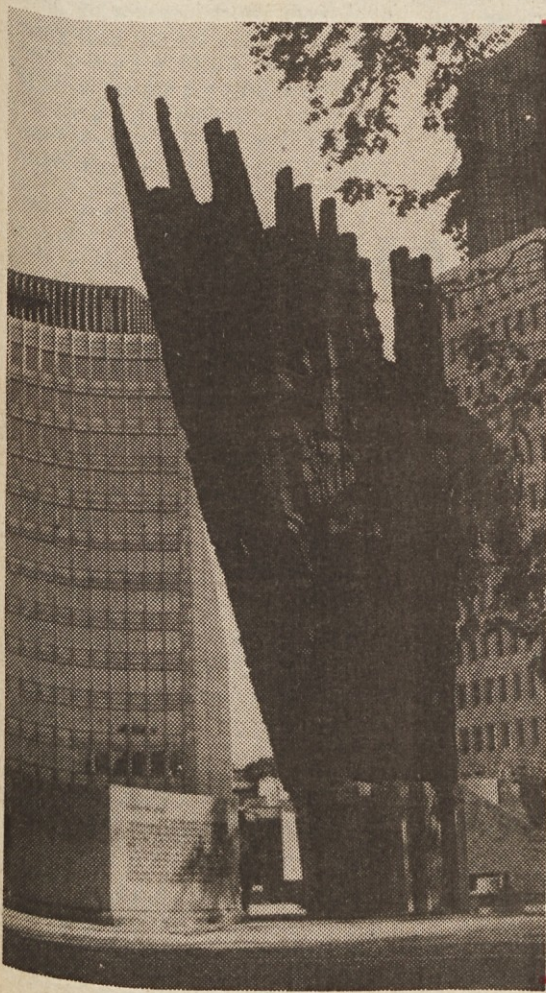
Ob teh rezultatih pa ne smemo ostati. Naše naloge in naporji morajo biti v prihodnje usmerjeni v bitko za večji porast celotnega prihodka,

OB DNEVU BORCA

Vedno jih imamo v podzavesti — njih in njihov zagrizeni, zmagoviti boj. Pesem iz njihovih ust nam celo danes, po več kot treh desetletjih, še vedno zveni v ušesih. BORCI... Njihova volja je bila nezlomljiva, njihov pogum brezmejen. Vedeli so, da bo tisto, kar si bodo priborili, lepše in toplejše od gomazečega škornja, brzostrelke in polakirane čelade. Vedeli so, da jim nikoli več ne bo treba hraniti tujih ust in se potiti za dinar iz tujega žepa. Vedeli so tudi, da jih nikoli več ne bo žgalo sonce podlosti in izkoriščanja in da se jim nikoli več ne bo treba uklanjati tistim, ki govorijo jezik sovraštva in zaničevanja. Najraje so imeli besedo SVOBODA: negovali in vzgajali so jo kot popek, ki naj se razcveti, kot otroka, ki naj odraste.

BORCI.. Ohranjamo jih v spominu, 4. julija se jih še posebej spomnimo in se jim skušamo vsaj malo zahvaliti za tisto, za kar se jim nikoli ne bomo mogli povsem zahvaliti: za njihovo kri, pogum in vero v lepši jutri.

MATJAZH MARINČEK

smotno delitev osebnih dohodkov po uspehu dela ter v odvajanje večjega dela dohodka v razširitev materialne osnove dela.

NAŠE NAPAKE

Tovariš generalni direktor je potem spomnil na zmanjševanje zaloga blaga, na kar so ponekod že pozabili. Lani smo glede tega veliko storili in se dogovorili, da s to akcijo nadaljujemo tudi v prihodnje, saj veliko prispeva k stabilizaciji. Rezultati nam kažejo, da so naše zaloge porasle: v maloprodaji so se dvignile v prvih treh mesecih tega leta kar za 30 %.

Kritično je spregovoril še o nekaterih naših napakah in med drugim povedal:

»Značilno za trgovino na sploh je pomanjkanje iznajdljivosti v analizi tržišča, ki se kaže v poprečnem, standardnem izboru blaga. Ne spremljamo sistematično dogajanja na tržišču, ne sledimo konkurenčni ponudbi, ne sodelujemo z uvoznizvoznimi organizacijami, ne koristimo podatkov o tem, česa pri naročenih nismo sposobni dobaviti itd. Značilno je tudi kronično pomanjkanje določenih vrst blaga — na primer delikates. Pri tem moramo postaviti na dnevni red vprašanje odgovornosti komercialnih kadrov in tudi poslovodij.«

SMO PRED NOVIMI NALOGAMI

Sedaj smo na začetku druge faze uveljavljanja zakona o združenem delu. Sprejeti moramo vrsto samoupravnih splošnih aktov, kar bo trajalo vse leto. Tovariš generalni direktor je našel naše najpomembnejše prihodnje naloge, ki so:

1. **Nadaljevanje ustavne preobrazbe** v nekaterih delovnih organizacijah v smeri nadaljnje delitve

dela in specializacije. To zadeva delovno organizacijo Mercator-Panonia, TOZD Standard, TOZD Trgopromet, Gostinsko podjetje Idrija, Mercator-Agrocombinat Krško, Mercator-Kmetijski kombinat Sevnica.

2. **Uveljavljanje dohodkovnih odnosov** oziroma sprejem Samoupravnega sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela ter sredstev trgovine in proizvodnje, ki zadeva člane SOZD in zunanje orgaizacije. Osnutek sporazuma smo že poslali 107 organizacijam.

3. **Konstituiranje in samoupravno oblikovanje Interne banke Mercator:** z njo bomo poenotili sistem finančnega poslovanja in združevanja sredstev ter odnosov s poslovnimi bankami.

Pri tem je tovariš Goslar opozoril na odpore nekaterih v preteklosti, ki so bili proti vlaganju v razširjeno reprodukcijo, na zahteve investitorjev po združenih sredstvih, čeprav le-teh sami niso združevali, na nesodelovanje z razvojno-planskim sektorjem v Delovni skupnosti SOZD in s TOZD Investa ter pasivnost pri uresničevanju svojih investicij.

Nekoliko misli je posvetil tudi našemu neracionalnemu finančnemu poslovanju, ko poslujemo s kratkoročnimi krediti, čeprav bi se ta sredstva lahko oplojevala, če bi poslovali z menicami, s katerimi pa dela le 10 naših organizacij. Našo odgovornost do bank lahko rešujemo ravno s poslovanjem z menicami in dobro organizirano hranilno službo.

4. **Prilpave in sprejem samoupravnih sporazumov o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delovnimi skupnostmi v SOZD in DO z delavci v TOZD,** to

je na področju svobodne menjave dela.

»Poseben problem pri tem je Delovna skupnost SOZD,« je dejal tovariš generalni direktor. »Nanjo je treba gledati tudi iz zgodovinskega vidika. Rast celotnega podjetja je bila hitrejša kot rast sposobnosti delovne skupnosti, da bi ji sledila. Temeljne organizacije združenega dela so imele mačehovski odnos do delovne skupnosti, kar se kaže predvsem v osebnih dohodkih, poslovnih prostorih, opremljenosti s stroji in drugo tehniko ter pomanjkanju visokih strokovnih delavcev.

Napake smo storili v investicijskih vlaganjih v računalnik NCR, ki je postal zaradi velikega obsega dela neažuren.«

Pri tem je tovariš Goslar omenil tudi veliko koristnost služb v Delovni skupnosti SOZD, zato so pavšalne ocene njihovega dela in potenciranje napak zelo škodljive.

5. **Sprejem Samoupravnega sporazuma oziroma pravilnikov o razporejanju čistega dohodka in osebnih dohodkov.**

NEGOVANJE PRIPADNOSTI IN NOTRANJE DISCIPLINE

O tem imamo dosti zapisanega, v praksi pa le ni tako, kot smo se dogovorili. Tako na primer smo sprejeli načela o enotni uporabi našega zaščitnega znaka, ki ga povsod ne upoštevajo, dasiravno pri tem nismo zanemarili tudi posameznikove individualnosti, to je firme delovne organizacije in TOZD.

Glede pripadnosti svoji organizaciji združenega dela je tovariš Goslar menil, da moramo bolj gojiti pripadnost lastni hiši. To velja zlasti za komercialiste, poslovodje in prodajalce. Našo pripadnost morajo občutiti prav vsi: dobavitelji in potrošniki.

Nadaljeval je: »Disciplino moramo izboljšati. Dosledno moramo spoštovati komercialne plane, kar pomeni nabavljati v krogu pogodbenih dobaviteljev — tistih, ki nudijo kredite ali združujejo sredstva in se odlikujejo po kakovosti. Nosilci komercialne nediscipline so predvsem poslovodje, ki uveljavljajo lastne interese pod krinko interesov potrošnikov. Za zapostavljanje domačih dobaviteljev (grosističnih TOZD, TOZD TMI; Mercator-Emba, Mercator Kmetijski kombinat Sevnica, Mercator-Agrokombinat Krško, Mercator-Sadje zelenjava, Mercator-Contal in Mercator-Slovenija sadje) bo ocenjena vsaka nabava, ki bo nižja od planirane na račun preseganja plana za enako blago pri drugih dobaviteljih. Tu bomo morali uvesti tudi finančne sankcije (kot na primer nepriznavanje super rabatov) za neupravičeno prekoračene količine. Seveda pa morajo tudi dobavitelji izpolnjevati planske obveznosti: kakovosten in popoln izbor blaga ter redno dobavo.

Svoje poročilo je tovariš generalni direktor končal z besedami:

»Na vse te probleme moramo gledati tudi v luči samoupravne kadrovske politike in ocenjevati uspešnost posameznih kadrov z vidika izpolnjevanja skupno dogovorjene politike, sposobnosti in pripravljenosti za oblikovanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskega odnosov.

Pomembno vlogo v drugem delu izvajanja ustavne preobrazbe bodo spet imele družbenopolitične organizacije. Velika pa bo tudi vloga informativne službe (glasila in Internih obvestil) pri razumevanju in aktivnem sodelovanju ter soustvarjanju politike najširšega kroga delavcev v vseh enotah Mercatorja.«

TRIJE POMEMBNI SESTANKI

Poročilo z razširjene skupne seje izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij, Sveta Zveze komunistov in 2. zasedanja delavskega sveta SOZD

V mesecu juniju so bili na ravni Sestavljene organizacije združenega dela trije pomembni sestanki. Sestali so se člani izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij in Sveta Zveze komunistov, zasedali pa so tudi delegati Delavskega sveta.

Bili so to kakovostni sestanki, kjer ni manjkalo razprav, v katere so posegli tudi delegati iz novo združenih temeljnih organizacij združenega dela in delovnih organizacij, posebno pozornost pa zasluži poročilo generalnega direktorja, ki ga v povzetku objavljamo.

V torek, 14. junija, so se sestali člani izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij SOZD Mercator n. sub. o. in novi člani Sveta Zveze komunistov.

Na prvem sestanku so evidentirali in pripravili predloge možnih kandidatov za člane, predsednika in namestnika predsednika Izvršilnega odbora Delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o., člane, predsednika in namestnika predsednika

Komisije Delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o. za izvajanje Zakona o združenem delu, člane, predsednika in namestnika predsednika Komisije Delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o. za izvajanje politike gospodarske stabilizacije ter odgovornega urednika našega glasila.

Vsi predlagani kandidati so bili dva dni pozneje izvoljeni na seji Delavskega sveta SOZD, zato nji-

hova imena objavljamo v poročilu z 2. zasedanja Delavskega sveta.

Na razširjeni skupni seji so imenovali tudi predstavnike družbenopolitičnih organizacij Sestavljene organizacije združenega dela v Izdajateljski svet glasila Mercator.

V ta družbeni organ upravljanja glasila, ki med drugim skrbi za uresničevanje vsebinske zasnove glasila, za povezovanje z bralci in njihov vpliv na vsebino, so bili imenovani: IVAN BREČKO iz TOZD Investa

— kot predstavnik Koordinacijskega odbora Osnovnih organizacij sindikata, LJUDMILA ANDOLŠEK iz TOZD Emba — zastopa Svet Zveze komunistov in HE-

LENA GAŠPERŠIČ iz TOZD TMI, ki je predstavnica Koordinacijske konference mladih delavcev.

Imenovani so bili tudi člani v Koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Družbenopolitične organizacije bodo zastopali: JOŽE MIKOLIČ iz TOZD Hladilnica (Koordinacijski odbor Osnovnih organizacij sindikata), JOŽE MURKO iz Mercator Panonija (Svet Zveze komunistov) in DRAGO POK iz TOZD Golovec (Koordinacijsko konferenco mladih delavcev).

Sprejete so bile osnove za sistem in organizacijo obveščanja ter samoupravnega komuniciranja v SOZD Mercator.

Osnove za sistem in organizacijo obveščanja in samoupravnega komuniciranja v SOZD Mercator

V Mercatorju dajemo obveščanju kot sredstvu za odločanje delavcev velik pomen. Vemo, da je z dobro organizacijo in vsebino obveščanja, z racionalnimi oblikami in metodami upravljanja ter strokovno-tehnično podlago za upravljanje, mogoče hitreje napredovati v organizacijskih in vsebinskih procesih ustavne preobrazbe, ki jo v Mercatorju uresničujemo. To nas vse obvezuje, še posebno pa delegate v organih upravljanja in političnih organizacijah ter strokovne delavce, da se zavzemamo vsak v svojem samoupravnem okolju za tako vsebino in organizacijo obveščanja, za bino in resnično zavzeto strokovno in tehnično pomoč delavcem pri odločanju ter organom upravljanja in družbenopolitičnim organizacijam, da bodo lahko uresničevali svojo ustavno vlogo in naloge.

Uveljaviti moramo tako obveščanje in tako samoupravno komuniciranje, ki bo aktivna pravica in dolžnost delavca biti obveščen in se aktivno vključiti v proces upravljanja in odločanja.

V OZD moramo zagotoviti redno, pravočasno, resnično, popolno in smotno obveščanje in ustvariti pogoje za strokovno-tehnična in administrativna opravila obveščanja. Delavci morajo biti obveščeni o celotnem poslovanju OZD in njenem materialno-finančnem stanju, o pridobivanju in delitvi dohodka ter uporabe sredstev, o rezultatih, doseženih z združevanjem sredstev iz minulega dela v vseh oblikah združevanja dela in sredstev, o pripravah za splošno ljudsko obrambo in o uresničevanju družbene samozaščite, o vseh vprašanjih, ki so pomembna za upravljanje, odločanje in uresničevanje delavske kontrole ter o delu in izvrševanju sklepov organov upravljanja.

Oblike obveščanja so prilagojene razmeram v OZD, vendar je v praksi potrebno uveljaviti obe obliki, ustno in pismeno obveščanje.

2. V vsaki OZD v Mercatorju je potrebno zagotoviti organom upravljanja in družbenopolitičnim organizacijam stalno strokovno, tehnično in administrativno pomoč.

Oblika te pomoči je odvisna od objektivnih razmer vsake temeljne ali delovne organizacije in SOZD. V vsakem primeru pa mora biti to delo organizirano na dveh principih:

a) Opredeljena delovna naloga mora biti vezana na za to določenega delavca (ni nujno, da opravlja samo te vrste delovne naloge) ali več delavcev, kadar gre za večji obseg dela. Področje dela bi enotno imenovali **tajništvo organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij**.

b) Strokovno podlago za odločanje delavcev so dolžni pripravljati vsi strokovni delavci, glede na siceršnje strokovno delitev dela v TOZD, DO in Delovni skupnosti SOZD.

Tajnik oziroma tajništvo organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij je praviloma organizator in operativno-tehnični izvajalec nalog, ki so povezane z neposrednim in posrednim odločanjem delavcev.

Osnovna naloga tajništva je, da z vodstvi organov upravljanja, družbenopolitičnih organizacij in individualnim poslovnim organom organizira uresničevanje samoupravljanja, delovanje samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter usklajuje naloge med samoupravnimi subjekti in strokovnimi službami.

3. Za uresničevanje nalog na področju obveščanja in strokovno-tehničnih opravil za organe upravljanja in družbenopolitične organizacije, se je v Delovni skupnosti SOZD ustanovil Center za obveščanje z dvema službama: tajništvo organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij ter služba za organizacijo notranjega obveščanja in stike z javnostjo.

Center za obveščanje in njuni službi delujeta na enakih osnovah v SOZD kot enake službe v TOZD in DO.

Služba za organizacijo notranjega obveščanja in stike z javnostjo izdaja:

- časopis Mercator s prilogami, osrednje glasilo delavcev SOZD;
- interna obvestila, funkcionalno dopolnilo časopisa;
- Interna obvestila za delavce Delovne skupnosti SOZD.

Na seji Sveta Zveze komunistov so prisotni verificirali madate članov, sprejeli Poslovnik o delu Sveta, Program dela za leto 1977 in potrdili dosednji sekretariat, ki bo do oktobrskih volitev v Zvezi komunistov vodil delo sekretariata. Imenovali so tudi Komisijo za evidentiranje oziroma pripravo predloga kandidatov za sekretarja, namestnika sekretarja in člane sekretariata Sveta Zveze komunistov ter člane stalnih komisij v sestavi: Franc Škof — TOZD TMI, Vasja Butina — Delovna skupnost SOZD, Tončka Habič — TOZD Grmada, Tolbuhin Bjedov — Delovna skupnost SOZD in Jasna Žagar — Mercator Slovenija sadje.

Posebno pomembnost je sestanku dalo poročilo generalnega direktorja Mirana Goslarja, ki je kritično govoril o naši problematiki in napačnostih ter dan napotke za bodoče delo. Govor objavljamo na prvih straneh.

Delegati delavskega sveta SOZD so obravnavali in sprejeli nekaj aktov aktov, in sicer: Poslovnik o delu Delavskega sveta, Izvršilnega odbora ter stalnih in občasnih strokovnih komisij ali delovnih teles SOZD Mercator n. sub. o., Sklep o ureditvi izdajateljskih razmerij med TOZD in DO, združenimi v SOZD

Mercator n. sub. o. in med glasilom delovnega kolektiva SOZD Mercator, Temeljno vsebinsko zasnovano glasilo Mercator ter Pravilnik o urejanju in izdajanju glasila Mercator. Imenovali so odgovornega urednika glasila: to bo odslej tovariš VASJA BUTINA, vodja Centra za obveščanje.

Z javnim glasovanjem so izvolili člane izvršilnega odbora in komisij.

V izvršilnem odboru Delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o. so naslednje tovarišice in tovariši:

- Lojze Briški — Mercator — Velepreskrba — predsednik
- Edvard Gabrovšek — TOZD Conimex — namestnik predsednika
- Rudolf Breznik — Delovna skupnost SOZD
- Janez Bajc — Mercator — Slovenija sadje
- Slavka Damjanovič — TOZD Grmada
- Uroš Gros — Mercator — Emba
- Dušan Dolinar — TOZD Ilirija
- Janez Lunder — TOZD Trgopromet
- Otmar Medik — Mercator — Zarja

Anton Janžekovič — Mercator — Panonija

Jožica Mlakar — TOZD Obrat za kooperacijo

V komisijo za izvajanje Zakona o združenem delu so bili izvoljeni:

- Janušek Šefman — Mercator — Emba — predsednik
- Janez Videtič — TOZD Metlika — namestnik predsednika
- Marjanca Vrhovec — TOZD Dolomiti
- Lojze Briški — Mercator — Velepreskrba
- Irena Dimic — TOZD Sremič
- Rudi Zavrl — Delovna skupnost SOZD
- Anica Bajc — TOZD Grosist
- Franc Selan — Mercator — Sadje zelenjava
- Ivan Majerle — TOZD TMI

Vukadin Nedeljković — Delovna skupnost SOZD

Blaž Kolar — Mercator — Agrokombinat Krško

Izvajanje politike gospodarske stabilizacije pa je poverjeno komisiji v sestavi:

- Jože Repše — TOZD Standard — predsednik
- Milan Babič — Mercator — Splošno trgovsko podjetje Hrastnik — namestnik predsednika
- Marjan Gradišar — TOZD Pre-skrba
- Jože Čandek — Delovna skupnost SOZD
- Izidor Rejc — Delovna skupnost SOZD
- Janez Rant — TOZD Dolomiti
- Anka Humar — Mercator — Slovenija sadje
- Jožica Blaznik — TOZD Kavarna Evropa
- Jože Mikuž — Mercator — Rudar
- Marija Dominko — Mercator — Univerzal
- Konrad Zupančič — Mercator — Agrokombinat Krško

Obravnavali so tudi poslovanje prvega tromesečja, prenos obdelave podatkov na Republiški računski center in nakup terminalne opreme ter financiranje Nogometnega kluba Mercator.

To so bile teme, ki so delegate pritegnile k razpravi, vsekakor pa so zanimive za vsakega delavca v Mercatorju, zato si v naslednjih vrstah preberite povzetke.

Poslovnim prizadevanjem ob rob

Letošnjih tromesečnih poslovnih rezultatov po periodičnem obračunu ne moremo primerjati z lanskimi tromesečnimi, ker v lanskem letu začasnega obračuna za prvo tromesečje, zaradi prehoda na nov način

V razpravo na sestankih vse bolj posegajo tudi delegati novo združenih TOZD in DO. Na fotografiji so člani izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij

Delavski svet SOZD šteje danes 43 članov, ki se sestanejo nekajkrat na leto. Posnetek je z zadnjega zasedanja.

obračuna celotnega prihodka nismo izdelali. Letošnje četrletje torej primerjamo z vsem lanskim letom, čeprav ostanek dohodka še ni razdeljen. Vse TOZD oziroma DO so periodične obračune izdelale v aprilu, le Mercator v Slovenija-sadje je imela rok za oddajo dokončnega obračuna 30. maja 1977, ker se je iz enovite DO preoblikovala v DO s štirimi TOZD. Dokončno je razdelila dohodek na vse sklade, obenem pa je razdelila tudi premoženje. V poročilu o poslovnih rezultatih za prvo tromesečje podatki o tej DO manjkajo, v tej informaciji pa so že vključeni.

V SOZD Mercator smo dosegli 1,832 milijarde din celotnega prihodka ali 24% lanskega leta. V okviru dejavnosti prednjačijo kmetijstvo, industrija, gostinstvo in turizem (26%), zaostaja pa trgovina (notranja in zunanja), ki je ustvarila 24% celotnega prihodka lanskega leta. Med dejavnostmi v okviru SOZD še vedno prevladuje trgovinska in ta vpliva na to, da je celotni prihodek SOZD manjši kot četrletni delež lanskega leta. Plan SOZD za leto 1977 je bil realiziran 23odstotno. Nedoseganje plana gre predvsem na račun notranje trgovine, za katero je značino, da ima prihodke iz prodaje trgovskega blaga oziroma promet v prvem tromesečju znatno nižji kot v ostalih. Taka sezonska nihanja se pojavljajo že vrsto let v vsej notranji trgovini; le občasne nakupovalne mrzlice, ki so posledica pričakovanja višjih cen, preusmerjajo običajna nihanja. Celotni prihodek je nižji tudi zaradi nepopolnega obračuna drugih prihodkov (obresti, superrabatov idr.); glede na to je slabši tudi čisti finančni rezultat. Gibanje pri-

hodkov iz prodaje ima enako dinamiko kot celotni prihodek. S prihodki od prodaje ustvarimo pglavitni delež celotnega prihodka in sicer 97% ostalo pa odpade na druge prihodke. Ta delež se ob koncu leta zmanjša za nekaj odstotkov, ker se povečajo drugi prihodki (dokončno se razdelijo bonitete pri kupnih pogodbah, obresti idr.). Ocene analitikov o gospodarskih gibanjih v letošnjem letu niso prav nič optimistične in napovedujejo stagnacijo. Kljub temu pa menimo, da ob polletju do tega ne bo prišlo, ker po dolgoletni praksi prav v tem času pride do večanja osebnih dohodkov, s tem pa se kupna moč že v času tretjega četrletja precej poveča.

V prvem tromesečju smo dosegli 194,136 milijonov din dohodka ali 23% lanskega leta. Mercator Slovenija sadje je dosegla le 15% dohodka iz leta 1976, porabljena sredstva pa predstavljajo 24% lanskega leta. Stroški poslovanja so na lanskega letni ravni, le udeležba dohodka je za 1% manjša.

Izgubo ima pet TOZD in sicer 56% lanskega leta. Pojavlja se v kmetijski dejavnosti, industriji in trgovini, ostale dejavnosti v SOZD pa nimajo izgube. 84% izgube odpade na trgovinsko dejavnost. Na prvi pogled je podatek sicer zaskrbljujoč, vendar ugotavljamo, da se od tistih TOZD, ki so imele izgubo v lanskem letu, to pojavlja le pri TMI, pri ostalih pa je tako stanje novo. Menimo, da so tromesečne izgube prav v trgovini in kmetijstvu prehodnega značaja, ker se poslovanje, kot smo že omenili v zvezi z gibanjem celotnega dohodka, v drugi polovici leta izboljša.

Ostanek nerazdeljenega dohodka predstavlja 20% lanskega leta.

Manjši delež ostaneka dohodka, kot ga prikazujemo v poročilu, gre na račun Mercator Slovenija-sadje, ki je dosegla 9% lanskega leta dohodka. Na nivoju SOZD smo oblikovali četrtno lanskega leta amortizacijskih sredstev, delež Mercator Slovenija Sadje pa je 27 odstotni.

Število zaposlenih je v prvem tromesečju letošnjega leta naraslo na 7.369 in se je povečalo za 1%, neto osebni dohodek pa za 3%. Dejanska neto izplačila so bila večja, vendar so bremenila osebne dohodke za leto 1976. Ob zaključnem računu je precej TOZD sredstva rezerviralo in naknadno izplačalo. Večina TOZD je dogovorjeni obseg osebnih dohodkov prekoračila, izračuni pa so le orientacijski, ker za lanskega leto dobo obračuna ni bilo. Prekoračitve naj bodo opozorilo za skrbnejšo politiko osebnih dohodkov.

Kljub temu, da so tromesečni rezultati le orientacijski, pa moramo gospodarjenju v naslednjem obdobju posvetiti vso pozornost, da bi se izognili izgubam in dosegli čim ugodnejša razmerja pri delitvi dohodka.

Obetavnejša elektronska obdelava podatkov

Naša elektronska obdelava podatkov že dlje časa šepa, ker sedanji računalnik NCR Century 200 ne ustreza več današnjim potrebam. Njegove zmogljivosti so majhne, zato smo že lani iskali možnosti nabave novega, večjega računalnika. Sprva smo se odločili za nakup samostojnega računalnika velikih zmogljivosti, vendar smo pozneje

videli boljše možnosti v prenosu obdelave podatkov na Republiški računski center.

Danes je SOZD Mercator eno največjih trgovinskih organizacij v naši republici, saj poleg oskrbe lastne prodajne mreže, ki ima 806 trgovin, posluje še s približno 8000 dobavitelji in kupci. Po ocenah je dnevno 3000 poslovnih stikov s kupci in dobavitelji, približno toliko pa jih je tudi v notranjem poslovanju med temeljnimi organizacijami združenega dela in delovnimi organizacijami znotraj SOZD.

Velik je tudi prodajni asortiment, ki obsega 40.000 artiklov, od katerih je okoli 50% dobavljajo lastna grosistična skladišča.

Številke so velike: 7369 redno zaposlenih, poslovanje v 32 občinah v SR Sloveniji, dveh hrvaških in eni beograjski. S sedanjim računalnikom, katerega najem poteče letos, vsega tega poslovanja ne moremo obdelati, zato moramo ubrati novo pot.

Republiški računski center ima dva računalnika ogromnih zmogljivosti znamke CYBER 72, katere koristi 20 uporabnikov oziroma soustanoviteljev. Vsak med njimi prispeva delež v odstotku ki je enak deležu izkoriščanja zmogljivosti računalnika. Ta naj bi znašal v končni fazi za Mercator 17,5%.

S prehodom na tako obdelavo podatkov pa moramo kupiti dodatno terminalsko in računalniško opremo in to: dva inteligentna terminala za zajemanje in izpis v grosističnih skladiščih in terminala za povezavo med TOZD in DO. Inteligentni terminal je manjši računalnik, ki lahko dela samostojno, preko telefonske zveze pa je lahko priključen na večji računalnik.

Ob tem naj zapišemo tudi to, da bodo sedanje programe prevedli za sistem Cyber domači delavci, ki bodo še naprej vodili programsko in organizacijsko politiko, medtem ko bodo delavci Republiškega računskega centra le upravljali s svojim računalnikom.

Vsa ta naložba, ki je vključena v srednjeročni načrt dela in razvoja SOZD Mercator za obdobje 1977—1980, velja 48.677.000 dinarjev. Financirali jo bomo iz združenih sredstev po ključu, ki ga tvori delež doseženega prometa TOZD ali DO v celotnem prometu SOZD in predviden delež uporabe zmogljivosti računalnika posamezne TOZD ali DO po letu 1980. Na ta način bomo zagotovili, da bo vsakdo izdelani lastnik opreme in deleža, ki ga vlagamo v Republiški računski center.

Za investicijo bomo dobili tudi kredite po 12% obrestni meri z dobo vračanja petih let.

Poleg navedenih investicijskih stroškov pa bomo morali kriti še obratovalne stroške in stroške za razvoj aplikacij. Obratovalni stroški predstavljajo:

— osebne dohodke delavcev, ki delajo pri terminalnih, strojih za

zajemanje podatkov in drugih pomožnih napravah;

- stroške za vzdrževanje in servisiranje naprav;
- stroške za papir, obrazce, trakove in druge delovne pripomočke;
- stroške za energijo, ogrevanje in klimatizacijo naprav;
- udeležbo v stroških obratovanja Republiškega računskega centra;
- stroške prenosa podatkov po telefonu.

Ti stroški bodo zajeti v planu za vsako naslednje leto, zanje pa bodo obremenjene le tiste TOZD in DO, ki bodo koristile usluge računskega centra.

Stroški za razvoj aplikacij pa vključujejo organizacijske, tehnične in programske priprave, ki so potrebne za študij obetajočega načina poslovanja, študij strokovne literature, pripravo nove organizacije poslovanja in pripravo ter prenos obdelave na računalnik.

Omenjeni stroški so zajeti v proračunu za Delovno skupnost SOZD. Plačujejo jih vse TOZD po ključu, kakršen je dogovorjen za ostale službe.

Računalniški center se ustanavlja za za potrebe celotne SOZD. Z združeno obdelavo podatkov želimo doseči naslednje:

- urediti in optimizirati oskrbo maloprodajne in grosistične mreže s potrebnimi zalogami blaga;
- poenotiti in urediti komercialno poslovanje z zunajimi dobavitelji in kupci;
- poenotiti in urediti finančno poslovanje in to:
  - a) med DO in TOZD znotraj SOZD
  - b) v imenu vseh DO in TOZD navzven
- poenotiti in urediti merila za nagrajevanje po delu in vpostaviti učinkovit sistem izračunavanja poslovnega uspeha.

Za dosego tega cilja so predvideni naslednji razvojni koraki:

- preurejanje in priprava že izdelanih programov za novi računalnik;

- razširitev programa grosističnega poslovanja na celotni asortiment grosističnega skladišča Ljubljana;
- razširitev projekta vodenja grosističnega poslovanja na vsa ostala skladišča (Idrija, Kočevje, Novo mesto, Ptuj);
- prenos poslovanja temeljne banke Mercator na računalnik;
- uvedba računalniške kadrovske evidence za vse TOZD;
- poenotenje izračunov osebnih dohodkov;
- postopen prenos finančnega poslovanja na temeljno banko in na računalnik;
- obračun poslovnega uspeha za vse TOZD in pripadajoča stroškovna mesta;
- priprava skupne banke podatkov za celotni SOZD in inštalacija potrebnih terminalov za omogočanje vpogleda v stanje bistvenih poslovnih podatkov.

Delegati na seji o tem niso dosti razpravljali, ker je bil celotni znesek investicije že sprejet na zasedanju 11. marca tega leta, sedaj pa so sprejeli le popravljen načrt. Razpravljalci so še enkrat opomnili na ažurnost, ki jo pričakujejo v prihodnje, nekaj pa je bilo spet vprašanj o financiranju. Ob tem se moramo zavedati, da so izračuni napravljeni po enotnem ključu, pri vsem tem pa moramo gledati ne le na kratkoročne temveč tudi na dolgoročne interese.

Nogometni klub Mercator naj bo i res naš klub

Nogometni klub Mercator je 23. maja naslovil prošnjo na Delavski svet SOZD za odobritev sredstev v višini 1.402.000 din za kritje razlike med dohodki in izdatki v pretekli tekmovalni sezoni in za delovanje kluba za obdobje 1977—1980

Pred leti se je klub imenoval Svoboda, leta 1970, pa se je preimenoval v Mercator. Z novim imenom in propagando, ki jo je vršil, je pričakoval vsakoletno finančno pomoč

podjetja. Sredstva so mu bila vselej odobrena, čeravno smo zadevali na negodovanja nekaterih temeljnih organizacij združenega dela, ki so se branile teh prispevkov. Naš odnos do kluba je bil v preteklosti mačehovski. Krivi nismo samo mi, temveč tudi klub sam. Tako klub, kot mi sami nismo poskrbeli za njegovo širšo popularizacijo med našimi delavci in se nismo znali dogovoriti za združevanje sredstev za njegovo delovanje. Ob koncu vsake tekmovalne sezone smo na skupnem delavskem svetu pretresali številke, nakteri pa so se celo spraševali, ali klub rabimo, ali ne. Vsakokrat smo se potem le dogovorili, da bomo pristavili nekaj stotisoč dinarjev.

Tudi letos ni bilo nič drugače. Svojo prošnjo so utemeljili s predračunom izdatkov in dohodkov, iz katerega se vidi, koliko klub stane. Tu so stroški za osebne dohodke sekretarja kluba, oskrbnika, nagrade trenerjev, zdravnika, fizioterapevta, blagajnika, računovodje, igralcev; stroški za vzgojo kadrov, vzdrževanje športnega parka, tekmovalna, priprave, potovanja, opremo, štipendije igralcem in materialni stroški, kamor spadajo

najemnine za prostore, administrativni stroški itd. itd. Dohodkov je seveda manj, pritekajo pa od prodanih vstopnic, športne stave, prispevka Občinske temeljne telesnokulturne skupnosti, Telesnokulturne skupnosti mesta Ljubljana, dohodka od članarin itd.

Prošnjo je že poprej obravnaval ožji posvetovalni kolegij, ki je delavskemu svetu SOZD predlagal, da odobri 500.000 dinarjev pomoči, kar bi temeljne organizacije združenega dela in delovne organizacije lahko prispevale. Razdelilnik je napravljen na osnovi števila zaposlenih, vanj pa so že vključene vse nove TOZD in DO.

Torej, letos naj se reši še po starem. Čimprej pa morajo strokovne službe Delovne skupnosti SOZD v sodelovanju z Nogometnim klubom Mercator pripraviti predlog nadaljnih odnosov med klubom in SOZD Mercator. Vsekakor moramo klubu tudi v bodoče zagotoviti finančno pomoč, ker bi v nasprotnem primeru lahko prišlo celo do razformiranja kluba, kar pa si ne želimo, saj bi bila to moralna škoda za nas in za družbenopolitično skupnost na našem območju.

NADA RIHTAR

TOZD Veleblagovnica Beograd je v prvih treh mesecih letošnjega leta dosegla lepe poslovne uspehe.

SKLEPI II. ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA SOZD

Na drugem zasedanju delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o., dne 16. junija, so delegati sprejeli naslednje sklepe:

- sprejme se Poslovnik o delu delavskega sveta, Izvršilnega odbora ter stalnih ali občasnih strokovnih komisij ali delovnih teles SOZD Mercator n. sub. o.
- Sprejme se poročilo o poslovnih rezultatih SOZD Mercator n. sub. o. za prvo tromesečje 1977.
- Sprejme se popravljen načrt elektronske obdelave podatkov v SOZD in način njenega financiranja. Financira naj se iz združenih sredstev, sektor za AOP pa mora zagotoviti ažurnost. Strokovna

služba mora Mercator Rudar Idrija in Mercator Slovenija sadje podrobneje obrazložiti načrt.

- Sprejme se sklep o ureditvi izdajateljskih razmerij med TOZD in DO, združenimi v SOZD Mercator n. sub. o. in glasilom delovnega kolektiva Mercator ter temeljna vsebinska zasnova glasila delovnega kolektiva Mercator.
- Sprejme se pravilnik o urejanju in izdajanju glasila delovnega kolektiva Mercator.
- Delavski sveti delovnih organizacij izvolijo delegate v izdajateljski svet glasila Mercator do 15. julija 1977.

- Za odgovornega urednika glasila Mercator se imenuje Vasja Butina.
- V izvršilni odbor delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o. so bili izvoljeni:
  - Lojze Briški — Mercator-Velepreskrba, predsednik
  - Edvard Gabrovšek — Mercator-Contal, namestnik predsednika
  - Rudolf Breznik — Delovna skupnost SOZD
  - Janez Bajc — Mercator-Slovenija sadje
  - Slavka Damjanovič — TOZD Grmada
  - Uroš Gros — Mercator-Emba
  - Dušan Dolinar — TOZD Ilirija

- Janez Lunder — TOZD Trgopromet
- Otmar Medik — Mercator-Zarja
- Anton Janžekovič — Mercator-Panonija
- Jožica Mlakar — TOZD Obrat za kooperacijo KK Sevnica.
- V komisijo delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o. za izvajanje zakona o združenem delu so bili izvoljeni naslednji delavci temeljnih oziroma delovnih organizacij:
  - Janušek Šefman — Mercator-Emba, predsednik
  - Janez Videtič — TOZD Metlika, namestnik predsednika
  - Marjanca Vrhovec — TOZD Dolomiti

Lojze Briški — Delovna skupnost Mercator Velepiskrba
Irena Dimic — TOZD Sremič
Rudi Zavrl — Delovna skupnost SOZD

Anica Bajc — TOZD Grosist
Franc Selan — Mercator- Sadje zelenjava

Ivan Majerle — TOZD TMI
Vukadin Nedeljčević — Delovna skupnost SOZD

Blaž Kolar — Mercator — Agrokombinat Krško.

V komisijo delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o. za izvajanje gospodarske stabilizacije so bili izvoljeni:

Jože Repše — TOZD Standard, predsednik

Milan Babič — Mercator — STP Hrastnik, namestnik predsednika

Marjan Gradišar — TOZD Preskrba Trlič

Jože Čandek — Delovna skupnost SOZD

Izidor Rejc — Delovna skupnost SOZD

Janez Rant — TOZD Dolomiti Anka Humar — Delovna skupnost Mercator — Slovenija sadje

Jožica Blaznik — TOZD Kavarna Evropa

Mikuž Jože — Mercator-Rudar Marija Dominko — Mercator-Univerzal

Konrad Zupančič — Delovna skupnost Mercator-Agrokombinat Krško.

— Do 30. junija morajo delavski sveti TOZD in DO, katerih delegati niso glasovali za kritje stroškov dejavnosti nogometnega kluba Mercator, ker o tem še niso razpravljali na svojem delavskem svetu, sporočiti svoje odločitve.

Po končani tekmovalni sezoni 1976-77 pripravijo strokovne službe delovne skupnosti SOZD v sodelovanju z NK Mercator predlog nadaljnjih odnosov med NK Mercator in SOZD Mercator.

— Proda se Ascota knjižni stroj iz leta 1966 Gostinskemu podjetju Ljubljana za 1.000,00 dinarjev.

— V Splošno združenje za trgovino SFRJ se imenuje za delegata SOZD Mercator tovariš Franc Prvinšek.

— V zvezi z zahtevkom za lokacijsko in gradbeno dovoljenje za izgradnjo montažnega poslovnega objekta Mercator TOZD Grosist v Tobačni ulici se SOZD Mercator obvezuje, da bo objekt odstranil na lastne stroške, brez zahtevka po odškodnini. To bi bilo v primeru, če bi ga bilo zaradi uresničitve sedaj veljavnega generalnega urbanističnega plana in na osnovi veljavnih urbanističnih aktov potrebno odstraniti.

SKLICANI SESTANKI

Te dni so bili sklicani naslednji sestanki:

Seja ožjega posvetovalnega kolegija, dne 27. 6. 1977.

Predlagan dnevni red:

1. Obravnava osnutka Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev Delovne skupnosti SOZD in TOZD oziroma DO združenih v SOZD Mercator n. sub. o.

2. Priprave na širši posvetovalni kolegij

3. Razno

Prva seja komisije delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o. za izvajanje zakona o združenem delu, dne 29. junija 1977

Predlagan dnevni red:

1. Dogovor o pripravi programa dela komisije

2. Razno

Posvetovanje širšega posvetovalnega kolegija, 30. junija 1977

Predlagan dnevni red:

1. Stališča Sveta veze komunistov SOZD Mercator do nekaterih aktualnih vprašanj gospodarskih gibanj v SOZD Mercator n. sub. o.

2. Drugi del programa za izvajanje Zakona o združenem delu v SOZD Mercator n. sub. o.

3. Obravnava osnutkov: — Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev delovne skupnosti SOZD in TOZD oziroma DO združenih v SOZD Mercator n. sub. o.

— Statuta SOZD Mercator n. sub. o.

4. Razno

Poročila s sestankov bomo objavili v prihodnji številki glasila.

V primeru možne odstranitve montažnega poslovnega objekta nosi vse stroške TOZD Grosist. Ostale temeljne in delovne organi-

zacije v SOZD Mercator n. sub. o. ne prevzemajo z izjavo po prejšnjem odstavku nobenega rizika oziroma materialnih obveznosti.

INTEGRACIJE, INTEGRACIJE, INTEGRACIJE

TOZD ILIRIJA n. sub. o.

Hotel Ilirija Ljubljanci vsi dobro poznamo. Zrasel je pred dobrimi trinajstimi leti v sodobnem stanovanjskem naselju v Šiški. Takrat je razpolagal s 120 ležišči,

ker pa je bilo povpraševanje vse večje, so šest let pozneje dogradili prizidek in tako pridobili še enkrat toliko zmogljivosti. Delovna organizacija je imela v svojem sklopu še gostilni Kersič in Guncelj.

Leta 1972 je kolektiv štel 130 zaposlenih. V tem letu se je z njimi združilo gostinsko podjetje »Majolka« s petimi obrati (Majolka, Slepí Janez, Jelen, Pri kolodvoru — Medvode, Primorje), leto pozneje

so odkupili motel Dr. »O«, lani pa so se za pripojitev odločili tudi delavci hotela Bor na Črnem vrhu nad Idrijo. Svojo gostinsko hotelsko dejavnost so popestrili še z otvoritvijo Pizzerie »Parma« v samem trgovskem centru Ljubljane in z odkupom gostilne Katrca v Rožni dolini.

PRECEJŠEN DEVIZNI PRILIV

Lani je ta 229-članski kolektiv ustvaril 52,3 milijone dinarjev ce-

Simon Simoni, predsednik osnovne organizacije sindikata:
»Izvršni odbor sindikata je bil zelo delaven v akciji za vključitev v SOZD Mercator. Skupno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami smo organizirali sestaneke po delovnih enotah in kolektivom razlagali potrebe in cilje združevanja. Naši delovni ljudje so pokazali zaupanje in zrelost, saj so se na referendumu v večini opredelili za SOZD Mercator. Upamo, da bomo na bazi novega sodelovanja dosegali še boljše delovne uspehe, ki nam jih bodo zagotavljala redna in cenejša preskrba s kakovostnimi in prehranbenimi izdelki in združevanje sredstev za nove investicije.«

Hotel Ilirija

lotnega dohodka. Zmogljivosti vseh njegovih poslovnih enot so bile naslednje: 1330 restavracijskih sedežev, 903 vrtni sedeži in 390 ležišč. Dobra polovica prometa je deviznega, ki ga pridobivajo preko penzion-skih uslug in deviznega priliva v restavracijah.

Ob ugodnih finančnih podatkih naj zapišemo nekoliko besed o obeh hotelih in motelu.

HOTEL BOR SI UTIRA NOVO POT, ILIRIJA ŽE OD NEKDAJ PRILJUBLJENA

Hotel Ilirija je že nekaj let 80 % zaseden, kar kaže na solidno komer-

Jakob Dolenc, vodja prodaje:
»Perspektivo smo videli v vertikalni povezavi in ne v horizontalni, kar pomeni, da se nismo hoteli združevati s sorodnimi delovnimi organizacijami, temveč z eno takšnih, v kateri je gostinstvo le ena od dejavnosti. Mercator je ravno pravi partner; med drugim združuje tudi proizvajalce, ki nam bodo zagotavljali nabavo po ugodnejših cenah, kakovostne izdelke in, kar je tudi zelo pomembno, redno in stalno dobavo. Za združevanje smo se morali odločiti, ker smo bili kot delovna organizacija premajhni, da bi zagotavljali socialno varnost delavcev. Od referendumu teče tretji mesec. V tem času smo že storili prve korake novega sodelovanja: s predstavniki Mercatorja smo se dogovarjali o enotni nabavi živil in pijač, navezujemo tudi stike s propagandno službo. Medsebojni odnosi z delovno organizacijo Mercator — Hoteli — gostinstvo, ki združuje TOZD Kavarna Evropa, Kavarna — bar Nebotičnik, Jelka Hrastnik, Sremič Krško in našo TOZD, se šele oblikujejo in še niso zaživel, ko pa bodo, pa menim, da bomo marsikaj pridobili. Popestrili bomo našo ponudbo, v združevanju skupnih služb — tehnične in nabavne — pa vidimo velik prihranek pri stroških.«

To je makedonska restavracija v motelu Tikveš-Kavadarci (prej Dr. O), ki smo jo odprli prejšnji mesec

cialno politiko in zmerne cene. V njem se zadržujejo predvsem prehodni gosti, razmerje med domačimi in tujimi, med katerimi prevladujejo Zahodni Nemci, pa je izenačeno. Hotel se je uveljavil že kmalu po otvoritvi, za kar gre zahvala sposobnemu kadru, ki se spozna na gostinstvo. V preteklosti so navezovali stike predvsem z italijanskimi agencijami — pred leti so bili prav Italijani na prvem mestu v številu nočitev — letos pa se dogovarjajo zlasti z nizozemskimi agencijami, katerim poleg storitev ljubljanskega hotela ponujajo tudi hotel Bor.

Hotel Bor na Črnem vrhu nad Idrijo ima izredno ugodno klimatsko lego, saj se tu srečujeta blago morsko in ostro planinsko podnebje. Še pred enim letom je bil ena od TOZD Slavnik iz Kopra, ki ni najbolje poslovala. Z združitvijo v delovno organizacijo Ilirija se njegov položaj izboljšuje, saj iščejo zanj nove goste, tako za poletno sezono, kakor tudi za zimsko, ki je bila doslej premalo izkoriščena — vemo pa, da so tu odlični smučarski in tekaški tereni.

MAKEDONSKA RESTAVRACIJA V LJUBLJANI

Ko že pišemo o obeh hotelih, ne smemo prezreti motela Dr. »O«, ki se je te dni preimenoval v motel Tikveš Kavadarci. Dosedanjo srbsko kuhinjo je zamenjala makedonska, ki je za Ljubljančane dobrodošla novost. Kuhali bodo domači kuharji, ki so bili na specializaciji v Makedoniji. V restavraciji, ki je opremljena v folklornem slogu, strežejo v makedonskih narodnih nošah, poudarek pa je tudi na

makedonski glasbi. In od kod je novo ime? Občini Kavadarci in Šiška sta pobrateni in ker je motel na šišenskem območju, so se v Iliriji odločili za novo ime, ki naj še poglobi prijateljske vezi med obema občinama.

ZDRUŽEVANJE — ZAGOTOVLJENA PRIHODNOST

Dasiravno je delovna organizacija Ilirija lepo poslovala, pa so njeni delavci videli svojo uspešno prihodnost v nadaljnjem združevanju in povezovanju. Lani so na referendumu glasovali za združitev z Gostinskim podjetjem Vič, do katere pa zaradi nasprotne odločitve delavcev Gostinskega podjetja Vič ni prišlo. Istočasno so že razmišljali in se dogovarjali o vključitvi v Sestavljeno organizacijo združenega dela Mercator.

Na referendumu 29. marca je 74,1 % delavcev glasovalo za vključitev v SOZD. Osnovni cilji, ki so jih vodili pri tej odločitvi, so bili naslednji: SOZD Mercator naj bi jim zagotovila stalno povezavo s proizvodnimi organizacijami, predvsem s kmetijstvom in mesno industrijo, ki predstavlja pomembno surovinsko bazo, nadalje izboljšanje tekočega preskrbovanja, zagotovitev dolgoročnega investicijskega razvoja, organizirano nastopanje na trgu in izvedbo srednjeročnega in dolgoročnega kadrovskega programiranja.

PRENOVLJENA RESTAVRACIJA KERŠIČ

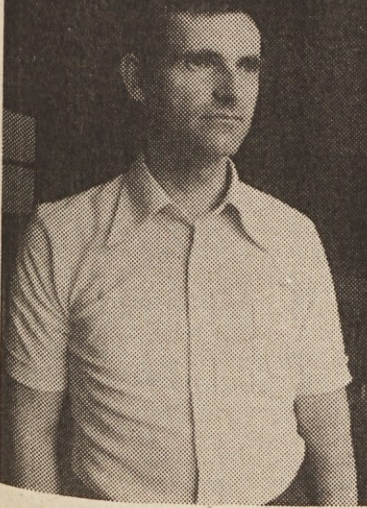
V svojem srednjeročnem delovnem programu posvečajo veliko pozornost izvrševanju stabilizacijske politike. Ukrepi, ki naj to zago-

tovijo, so naslednji: ustaljene cene gostinskih in hotelskih uslug, delitev osebnih dohodkov v okviru sprejetih družbenih dogovorov, večja prodaja storitev na konvertibilno področje, zmanjšanje zalog in povečanje produktivnosti.

O investicijskem programu za obdobje 1976—1980 tokrat ne

Tudi obleka natakarič je v makedonskem stilu. Svetlani Aleksič se kar lepo poda, kajne?

Za dobro kuho v restavraciji Keršič skrbita pridni kuharici: Kristina Božovič in Milka Colnarič

bomo pisali, ker bo zaradi nove organiziranosti treba uskladiti plane vseh TOZD. Poleg nekaterih adaptacij v samem hotelu in restavracijah je med največjimi investicijami predvidena rekonstrukcija novega restavracijskega objekta »Keršič«, ki bo v prostorih Elektrovoda na Celovski 43.

POČITNICE NA MORJU

Kolektiv TOZD Ilirija je vsa leta najzaj skrbel tudi za vzgojo lastnega

kadra. Sodelujejo z gostinskimi šolami, svoje učence pa usmerjajo na različna delovna mesta, bodisi v hotelu, restavraciji ali gostilni, da si poglobijo znanje.

Tudi skrbi za delovnega človeka niso zanemarili. Uspešno rešujejo stanovanjske probleme, svojim delavcem pa nudijo ugodnosti pri dopustu. Že lani so se dogovorili s Hoteli Biograd na moru za izmenjavo letovanj svojih delavcev: Ljubljčanji hodijo na morje, de-

lavci iz Biograda pa lahko koristijo cenejše usluge v hotelih Ilirija in Bor. Letos nameravajo kupiti tudi prikolice, da bi popestrili in pocenili letovanja.

PLAČILO PO USPEHU DELA

V delitvi osebnih dohodkov so napravili korenite spremembe. Sprejeli so nov način delitve, ki je odvisen od rezultatov dela. Osební dohodek je sestavljen iz dveh delov: iz osnovne ocene delovnega mesta, na katero odpade 70 % in iz stimula-

tivnega dela, ki zajema 30 %. Stimulacijo izračunajo na podlagi uspešnosti dela, kar vsak mesec ocenjuje delovna enota, ki pregleda rezultate dela, obravnava odnos vsakega posameznika do dela, kakovost dela in natančnost delavca. Ocena pa zavisi tudi od dosežka realizacije plana. Če delavci plan dosežejo oziroma ga ne dosežejo, dobijo večje ali pa manjše osebne dohodke. V ta namen lahko dobijo največ do 15 % več ali manj osebnega dohodka.

NADA RIHTAR

Vrt gostilne Pri kolodvoru v Medvodah

Pot do stimulatívnega sistema delitve sredstev za osebne dohodke

Pred nami je neposredna odgovornost za izdelavo in uveljavitev stimulatívne sistema delitve za osebne dohodke, ki bi bili skladni z Zakonom o združenem delu (v nadaljnjem besedilu ZZZD). Ustrezne literature, ki bi imele razčiščene in dobro izdelane strokovne osnove za uveljavljanje načela delitve po delu, ni veliko, kot tudi ni veliko OZD, ki imajo tak sistem delitve sredstev za osebne dohodke, ki ustreza ali pa je vsaj blizu določilom ZZZD. Tako se mora vsaka OZD obiskati literaturi in ob pritisku 127. člena ZZZD sama lotiti nedodelanih odnosov v delitvi sredstev za osebne dohodke. 127. člen ZZZD namreč pravi, da prejemajo delavci le z zakonom zajamčeni osebni dohodek, če delavci v OZD do 1. 1. 1978 ne določijo osnov in meril za delitev sredstev za osebne dohodke skladno z načeli delitve po delu. Zaradi kratkega roka do veljavnosti te določbe, je bila v Delovni skupnosti SOZD, kakor tudi na ravni temeljnih oziroma delovnih organizacij, oblikovana delovna skupina za pripravo samoupravnih sporazumov o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka ter Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke.

Zaradi usklajenega poteka priprav za izdelavo teh aktov, je delovna skupina v Delovni skupnosti SOZD v mesecu juniju pripravila gradivo o poprejšnjih delih za oblikovanje omenjenih samoupravnih sporazumov, skupno s programom dela v zvezi z izvajanjem določil ZZZD. Vsebino tega gradiva je delovna skupina obrazložila predstavnikom temeljnih oziroma delovnih organizacij v okviru SOZD kot pomoč pri oblikovanju njihovih konkretnih aktov.

S kratkim povzetkom vsebine sestanka poskušamo vsem zaposlenim v SOZD Mercator prikazati vrstni red vseh poprejšnjih del za izdelavo Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka ter Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke.

ŠTUDIJ USTREZNE LITERATURE

I. Pripravljalci aktov se morajo najprej podrobno seznaniti z vsebino ZZZD, vsebino sindikalne liste, prav tako pa jim ne sme ostati neznan druga strokovna literatura z važnimi določbami predpisov, defi-

nicijami in razlagami pomembnejših pojmov, kot so npr. celotni prihodek, skupni prihodek in dohodek, čisti dohodek, dohodkovni odnosi in poslovne oziroma delovne enote.

IZDELAVA PROGRAMOV DEL IN OPRAVIL

II. Izhodišče oblikovanja stimulatívne sistema delitve sredstev za osebne dohodke, skladnega z določili ZZZD, predstavlja planiranje oziroma izdelava programa del, ki so potrebna za nemoteno opravljanje poslovnega procesa. Na sestanku članov komisij za pripravo pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov prikazane sestavine programa dela na dejavnosti TOZD Hladilnica, naj bi služile ostalim enovitim DO in TOZD za pomoč pri oblikovanju lastnih, za vsako OZD specifičnih programov dela. Vsaka delovna organizacija oziroma TOZD ima namreč specifično poslovno usmeritev in cilje poslovanja, ki vsako leto določajo vsebino letnega programa dela z vrednostnimi in količinskimi pokazatelji, ki veljajo za celotno delovno organizacijo oziroma TOZD. Za posamezne delovne skupine pa je potrebno, poleg splošnega letnega programa, izdelati tudi operativne programe dela za krajša

časovna razdobja — mesec, tri mesece — da skupine vedo, katere so njihove delovne zadolžitve in do kdaj ter kako jih morajo opraviti. Časovna razdobje, za katero je sestavljen operativni program, je odvisno od vrste nalog oziroma zahtevnosti tehnološkega procesa. Iz teh programov izhajajo še podrobnejši, ki določajo naloge posameznih izvajalcev, standarde in roke za njihovo izvedbo. Poleg standardov, kot so na primer: normativi časa in poraba materiala, predvidena količina proizvodnje oziroma prodaje, pričakovani izmet, kalob, obraba proizvodnih sredstev — obstajajo še mnogi drugi, ki so odvisni od posebnosti poslovnega procesa.

KAKO SPREMLJATI NALOGE IN CILJE?

III. Planske naloge in cilje, ki so se doslej spremljali le po elementih doseganja in razdelitve dohodka, je potrebno razširiti še z novimi vrednostnimi in količinskimi kazalci. Stalno spremljanje izpolnjevanja delovnih zadolžitve z vidika kakovosti, količine in gospodarnosti, je zelo pomembna faza pri kasnejšem ugotavljanju delavčevega konkretnega prispevka k povečanju dohodka, kot osnovnem cilju vsake OZD.

IV. Sistem delovnih nalog temelji na kategorizaciji del in nalog oziroma na prejšnji sistemizaciji delovnih mest. ZZZ ne govori več o delovnem mestu kot o nekakšnem zaključenem prostoru, temveč o delovnih nalogah in opravilih. V bodoče ne bo šlo več za vrednotenje oziroma nagrajevanje delovnih mest, temveč za ocenjevanje uspešnosti izvajanja delovnih opravil. Tako bi se v bodoče lahko kategori-

zirala oziroma sistemizirala delovna področja, kot so na primer: lažja oziroma težja fizična dela, knjigovodska dela, komercialna ekonomska opravila, planska dela, prodaja blaga v detajlu in mnoga druga. Na raznih ravneh se razčističujejo teoretični in praktični problemi v zvezi z katalogom opravil, zato trenutno praktična rešitev še ne obstaja. Jasno pa je, da bodo morali biti tudi v bodoče iz tega akta razvidni: opis opravil in nalog, opis potrebnega znanja, vrste odgovornosti ter delovni pogoji, v katerih bo delavec izvrševal izv določene naloge.

NOVA METODA VREDNOTENJA DEL IN OPRAVIL

V. ZZZ obvezuje delovno organizacijo oziroma TOZD, da na eni strani izdela analitični ali pa tudi kakšen drug sistem vrednotenja del in nalog na sistemiziranem delovnem mestu, na drugi strani pa metodo ugotavljanja dejanske delovne uspešnosti zaposlenih z uporabo ekonometrične merske enote »točka«.

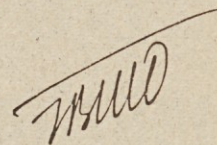
Doslej smo v praksi precej razvili analitično ocenjevanje delovnih mest in na tej osnovi tudi določili akontacijo osebnih dohodkov posameznih delavcev, kar pa je le pol poti do uveljavitve načela delitve po delu. Vrednotenja opravil na delovnih mestih se navadno omejuje na vrednotenje pogojev, ki jih mora delavec izpolnjevati, da bi opravila uspešno izpolnil. Med te pogoje spadajo izobrazba, delovne izkušnje, odgovornost za delo, delovni pogoji — pa tudi drugi, vendar so naštetji najbolj pogosti. Vsak kriterij

Josip Broz Tito

Beograd, 26. maj 1977.

Dragi drugovi,

Najsrdačnije vam zahvaljujem na toplim čestitkama i dobrim željama koje ste mi uputili povodom 85. rođendana i 40. godišnjice stupanja na čelo Partije.

Zahvala tovariša Tita za našo čestitko

je potrebno opisati in razdeliti na več stopenj ter vsako stopnjo opisati in ovrednotiti. Točkovna vrednost opravil sistemiziranih delovnih mest se nato ugotovi s seštevkom vseh točk. Samoupravni sporazumi o osnovah in merilih za razporejanje dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in merilih za razpo-

rejanje dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke posamezne panoge, vsebujejo v večini primerov določbe o oceni delovnih mest. Te določbe so v nekaterih primerih obvezne, drugič le priporočene — ali pa morajo podpisniki izdelati lastne modele ocenjevanja del in nalog. V SOZD Mercator so imele nekatere

Ali spremljate v tisku in po RTV beograjsko konferenco o evropski varnosti?

VSE O EVROPSKI VARNOSTI IN SODELOVANJU

z nadrobnimi opisi dogajanja v Evropi od Društva narodov, konferenc »velikih treh« med II. svetovno vojno oziroma »velike četverice« po njej, razvoj mednarodnih odnosov v Evropi do helsinške konference, potek in sklepi helsinške konference najdete v knjigi

Radovan Vukadinović

EVROPSKA VARNOST IN SODELOVANJE

Delavska enotnost

Opozorjamo na poseben dodatek na koncu knjige: **OBJAVLJENI SO PODATKI O OBOROŽITVI IN STROŠKI ZA OBOROŽEVANJE VSEH EVROPSKIH DRŽAV TER ZDA.**

Kljub omejeni nakladi je cena knjige v slovenščini ista kot za izdajo v srbohrvaščini — SAMO 200 dinarjev!

Knjigo lahko naročite na naslov: CGP Delo — TOZD DELAVSKA ENOTNOST, Dalmatinova 4, 61000 Ljubljana.

Lahko jo kupite tudi v prodajni knjig, revij in časopisov ter umetniških likovnih izdelkov — trgovini Delavske enotnosti v Ljubljani na Tavčarjevi 5, ali v vseh drugih knjigarnah v Sloveniji.

Več boš naredil, večji bo osebni dohodek. Po novem bomo osebne dohodke delili po uspešnosti dela. Ponekod jo že ocenjujemo, za druge pa bo še potrebno izdelati kriterije in merila.

delovne organizacije oziroma TOZD te metode že izdelane, v bodoče pa je vsem predlagana analitična točkovna metoda vrednotenja opravil na delovnem mestu.

KRITERIJI ZA MERJENJE IN OCENJEVANJE

VI. Sedanji sistemi delitve osebnih dohodkov so najbolj nedorečeni v primerih, ko bi bilo potrebno ugotoviti kriterije, ki določajo delež delavca v skupno oblikovanih sredstvih za osebne dohodke. Pri vrednotenju opravil na sistemiziranih delovnih mestih so kriteriji izbrani: izobrazba, delovne izkušnje, odgovornost in pogoji dela; potrebno pa je določiti tudi kriterije za merjenje delavčevega konkretnega delovnega prispevka k uspešnosti poslovanja. Najbolj splošni kriteriji so kakovost dela, količina dela in gospodarjenje ter upravljanje s proizvodnimi sredstvi, kar se po novem šteje za minulo delo. Merjenje oziroma ocenjevanje količine in kakovosti dela je že precej jasno, težje pa je v primeru oc-

njevanja gospodarnosti dela, ker se minulo delo vnaprej ne bo več obračunavalo v odstotkih na obračunsko, osnovo glede na delovno dobo. Po izbiri kriterijev je le-tim potrebno določiti pomen v odvisnosti od intenzivnosti njihovega vpliva na doseganje boljšega delovnega rezultata in doseganja višjega dohodka, jim opredeliti stopnje ter vsako opisati in ovrednotiti podobno, kot so bila ovrednotena opravila na delovnih mestih.

KAKO BO IZRAČUNAN OSEBNI DOHODEK

V kolikor je zagotovljeno spremljanje dela, je osebni dohodek možno določiti na dva načina:

1. sredstva za osebne dohodke delimo s številom točk, ki so seštevki vrednotenja posameznih kriterijev ocenjevanja delovne uspešnosti vsakega delavca (in ne več s seštevkom točk ovrednotenih delovnih mest!);

2. na osnovi kriterijev ocenjevanja delovne uspešnosti za vsakega

delavca posebej ugotovimo, ali je, glede na predvideno ovrednotenje opravil na delovnem mestu, upravičen do 100 %, ali do nižje oziroma višje mesečne akontacije osebne dohodka. Izpeljava tega sistema zahteva, da se za opisano ovrednotenje kriterijev kakovosti, količine in gospodarnosti dela, vnaprej določi odnos do ovrednotenja opravil na sistemiziranem delovnem mestu, na primer takole:

ocena delovne uspešnosti	odstotek od 100 % povrednotenja opravil na sistemiziranem delovnem mestu
slabo	60 %
zadovoljivo	80 %
dobro	100 %
prav dobro	120 %
odlično	130 %

134. člen ZZD določa, da je potrebno delavčevo uspešnost ugotavljati vsak mesec, kar pomeni, da je ves osebni dohodek gibljiv del. Tako iz meseca v mesec ni enake vrednosti točke, ampak je le ta odvi-

sna od obsega sredstev za osebni dohodek in od tega, koliko delavcev je doseglo poprečen, podpoprečen ali nadpoprečen delovni uspeh. Iz tega sledi, da delavec, katerega opravila so ovrednotena na primer s 400 točkami, pri dobri oceni delovne uspešnosti (100 %), ne bo dobil 4.000 din osebnega dohodka, ampak — zaradi različne vrednosti točke — več ali manj.

V tej informaciji so prikazane vse stopnje oblikovanja osebnih dohodkov, v katerih so se do sedaj skrivali najbolj pogosti vzroki neurjenih odnosov v obstoječih sistemih delitve sredstev za osebne dohodke. Tako je pred komisijami za oblikovanje in uveljavitev stimulative delitve sredstev za osebne dohodke zahtevna naloga, da strokovno odpravi pomanjkljivosti in najkasneje do 1. 1. 1978 izdela sistem delitve sredstev za osebne dohodke po delu in delovnem prispevku ter se s tem izogne obljubljenim zamajčenim osebnim dohodkom.

ALENKA SUŠNIK

PRIZNANJE OB DNEVU SAMOUPRAVLJALCEV

LJUDMILA ANDOLŠEK
rojena 24. 5. 1930, KV delavka,
Mercator — Emba, Ljubljana

Ljudmila Andolšek izhaja iz delavske družine. Že kot sedemnajstletna skojevka je dobila pri gradnji železniške proge Šamac—Sarajevo naziv udarnika. Od leta 1947 do 1949 je bila zaposlena na Okrajnem ljudskem odboru Grosuplje, kasneje pa se je družbenopolitično udejstvovala v različnih krajih Dalmacije in Črne gore, kjer je živel s svojo družino. Med drugim je bila tudi predsednica krajevne organizacije AFŽ.

Od leta 1966 dalje dela v Embi in si še posebej zavzeto prizadeva za razvijanje samoupravnih odnosov v svoji delovni organizaciji. V Delavskem svetu je delovala od leta 1968 do 1972, nato pa je bila do lanskega leta delegatka v Skupnem delavskem svetu Mercator. Večkrat je

tudi predsedovala zboru delavcev v Embi. Tudi sedaj je članica temeljne delegacije DO za zbor združenega dela občinske skupščine, hkrati pa tudi predsednica Konference delegacij, ki ima sedež v Embi. Razen tega se aktivno udejstvuje tudi v družbenopolitičnih organizacijah. Med drugim je bila v letih 1970 do 1976 predsednica Osnovne organizacije sindikata. V tem obdobju je bila ta organizacija odlikovana s srebrnim znakom sindikatov Slovenije. Bila je še delegatka v konferenci OOS v Mercatorju, sedaj pa je med drugim sekretarka Osnovne organizacije ZKS, članica sekretariata Sveta ZKS v Mercatorju in podpredsednica občinskega odbora Sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije v občini Ljubljana-Bežigrad.

Ljudmila Andolšek uživa med svojimi sodelavci v delovni organizaciji velik ugled prav zaradi svoje iskrene privrženosti ideji delavskega samoupravljanja, predvsem pa zato, ker s svojimi naprednimi spodbudami prizadeto uresničuje interese delavcev svojega kolektiva. Še posebej se je izkazala v prizadevanjih za uresničevanje Zakona o združenem delu.

Dosežki, kot so nova samoupravna organiziranost Embe v okviru Mercatorja in jasen ter podrobno izdelan načrt nadaljnjega uresničevanja določil zakona o združenem delu so plod skupnih prizadevanj vseh delavcev DO Mercator Emba. Sami pa ugotavljajo, da jih pri teh nalogah zelo uspešno povezuje Ljudmila Andolšek.

PRIZNANJE MESTNEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV LJUBLJANE ZA MERCATOR — EMBA

Komisija Mestnega sveta Zveze sindikatov Ljubljana za izjemne dosežke pri razvijanju in krepitvi samoupravljanja, ki jo sestavljajo Kovačič Anica, Pletenina — Simonič Bojan, GP Bežigrad — Novak Jože, SAP — Potočki Rudi, Litostroj — Mole Dušan, Mercator — verbec Venčeslav, Mestni svet Zveze sindikatov Ljubljana in Ravnikar Dare, Mestni svet Zveze sindikatov Ljubljana, je sprejel skelp o podelitvi priznanj v letu 1977:

Nagrado za:

— razvoj samoupravnega sistema v luči ustavnih določb v organizacijah združenega dela, samoupravnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih,

— neposredno uresničevanje samoupravljanja v duhu ustave — ustvarjanja samoupravnih, humanih, medsebojnih odnosov v delovnih skupnostih, uveljavljanja temeljnih organizacij združenega dela, krepitvi vloge delavcev pri odločanju v združenem delu prejme:

MERCATOR — EMBA — živilska industrija, Slovenčeva 21

V juniju 1976 so delavci EMBE praznovali 20 let uspešnega dela v razvijanju samoupravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

Leta 1956 je bilo ustanovljeno obrtno podjetje Embalirka na Celoški cesti v Ljubljani, v katerem je bilo zaposlenih osem delavcev. Ustanovljeni so bili kot organizacija za opravila in usluge. Družbene potrebe so narekovala, da so svojo dejavnost razširili na predelavo, sortiranje in embaliranje prehrem-

benih proizvodov. Novi dejavnosti je sledilo tudi novo ime EMBA. Njihova perspektivna usmeritev jih je privedla do tesnih kooperantskih odnosov z veletrgovino Mercator, h kateri so se leta 1968 pripojili. Leta 1974 so začeli poskusno obratovati v novi tovarni, ki je zahtevala od vseh delavcev dolgoletno odrekanje tako pri osebnem kot družbenem standardu. V svojem petletnem načrtu so delavci sprejeli obveznost, da bistveno razširijo svoj proizvodni program, dopolnijo strojno opremo, povečajo obratna sredstva in dvig-

nejo stopnjo produktivnosti. V skladu s temi obveznostmi pa v EMBI skrbijo tudi za izobraževanje lastnih kadrov. Danes se skoraj 15% zaposlenih izobražuje na srednjih, višjih in visokih šolah. Načrtujejo pa tudi poklicno izobraževanje delavcev za pridobitev strokovne kvalifikacije za dela v živilski stroki.

V preteklem obdobju so uspešno poslovali: ob osemkratnem poveča-

nju zaposlenih so proizvodnjo povečali za 82-krat, fizični obseg proizvodnje na zaposlenega pa se je povečal kar 10-krat. Kljub lepim rezultatom pa so izpolnjevali sprejeti stabilizacijski program in so osebne dohodke izplačevali v skladu s podpisanim Samoupravnim sporazumom živilske in tobačne industrije ter merili resolucije. Za svoja proizvodna prizadevanja so bili od družbene skupnosti večkrat nagajeni ter prejeli številna priznanja.

Delavci EMBE v svoji dejavnosti in aktivnem delu v družbenopolitičnih organizacijah, v delovni organizaciji, krajevni skupnosti Posavje, na občinski in medobčinski ravni izpričujejo povezanost v širšo družbeno skupnost, kar je nujno za njihov uspešen razvoj.

Tovarištvo, solidarnost, medsebojna delovna disciplina, upoštevanje mnenj in predlogov vsakogar izmed delavcev, skratka vse tisto, čemur v EMBI pravijo samoupravljanje in čutijo kot samoupravljanje, jim je omogočilo, da danes uspešno delajo v novi tovarni.

Takoj po sprejemu stališč Kongresa samoupravljalcev v Sarajevu so se že 27. januarja 1972 organizirali kot ena prvih temeljnih organizacij združenega dela v Jugoslaviji ter začeli dograjevati samoupravno zakonodajo. Njihova skrb pa ni bil le razvoj samoupravnih odnosov znotraj TOZD, pač pa tudi samoupravno združevanje dela in sredstev z delavci vseh TOZD, združenih v delovni organizaciji Mercator in izven nje.

Delavci pa ne bi dosegli takih uspehov v razvijanju samoupravnih

odnosov in gospodarjenju brez aktivnih družbenopolitičnih organizacij v temeljni organizaciji. Osnovna organizacija sindikata v EMBI je osnova za izvajanje družbenopolitičnih nalog in v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami nosilec razvoja samoupravnih odnosov. Za svoje uspehe je bila Osnovna organizacija sindikata v letu 1975 nagrajena s »srebrnim znakom« sindikatov in prav tako tudi dve članici izvršnega odbora sindikata temeljne organizacije.

Zakon o združenem delu je razvoju samoupravljanja prinesel nove razsežnosti. Na osnovi obširne in temeljite analize so delavci EMBE ugotovili, da je potrebno dotakratno družbene in ekonomske odnose v bistvu menjati. Odločili so se za novo samoupravno organiziranost kot enovita delovna organizacija združenega dela s tem, da so se povezali v sestavljeno organizacijo združenega dela Mercator, v okviru katere bodo razvijali trajno poslovno tehnično sodelovanje, usklajevali razvoj in združevali sredstva. Hkrati pa se mora EMBA še intenzivneje vključevati kot samostojni proizvajalec v enotno jugoslovansko tržišče.

Kolektiv EMBE je v procesu preoblikovanja in reorganizacije v duhu zakona o združenem delu opravil pionirsko delo ter med prvimi v Jugoslaviji sprejel samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v enovita delovno organizacijo ter tudi s tem, kljub majhnemu številu zaposlenih, prispeval pomemben delež v razvijanju samoupravnih odnosov.

Opravičilo

V prejšnji številki našega glasila nam je resno ponagajal tiskarski skrat. Šlo je za številne tiskarske pa tudi druge napake. V nobenem primeru nas ne opravičuje izjemen obseg zadnje številke in naglica pri delu. Objavljam, da se to v prihodnosti ne bo več ponovilo.

Posebej smo dolžni opravičilo tovarišici Slavki Damjanovič, še posebej pa tovarišici Jasni Žagar, kajti intervju z njo je bil objavljen na dveh različnih mestih, in sicer začetek na deseti strani, nadaljevanje pa na 5. strani, in sicer kot zaključek govora tovarišice Ivanke Vrhovčak. Zato smo dolžni tudi opravičilo tovarišici Ivanki Vrhovčak.

Prav tako se opravičujemo oktetu Gallus, ki ga je tiskarski skrat preimenoval v oktet Glas.

Da bi vsaj delno popravili napako, še enkrat objavljamo razgovor s tovarišico Jasno Žagar.

UREDNIŠTVO

Povedali so nam:

Jasna Žagar, predsednica delavskega sveta SOZD Mercator

»Lahko sem ponosna in v izredno čast mi je, da so me delegati, na predlog družbenopolitičnih organizacij na prvem zasedanju Delavskega sveta SOZD Mercator izbrali za predsednico,« je dejala Jasna Žagar, ki je na slavnostnem zasedanju Delavskega sveta SOZD Mercator dne 5. 5. sprejela to funkcijo.

Kdo je tovarišica Jasna Žagar? Zaposlena je v delovni organizaciji Slovenija-sadje že deseto leto, od tega kar osem let dela v delovni skupnosti uvoz kot devizni referent. Kljub temu, da je delo zahtevno, saj njegovo izvrševanje zahteva ažurnost, pa spremljanje vedno novih predpisov deviznega poslovanja in drugo, se vedno najde čas za delo v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih. Oboje z veseljem opravlja.

No, današnji pogovor sva namenila predvsem delu, ki jo čaka kot novo predsednico Delavskega sveta SOZD Mercator. Vendar naj še prej napišem, da si je v minulih letih prav na področju družbenopolitičnega in

samoupravnega življenja nabrala veliko koristnih izkušenj.

»Zadnji dve leti sem bila sekretarka naše osnovne organizacije Zveze komunistov,« pripoveduje zgovorna Jasna. »Priznam, da sem si prav v tem času pridobila veliko novega, obilico novih spoznanj. Prav ob tej funkciji sem se začela ukvarjati z vsem, kar zadeva politično življenje, gospodarjenje, investicije, pa kadrovske politiko in kup drugega. No, pred tem pa sem aktivno sodelovala v mladinski organizaciji, bila sem v izvršnem odboru sindikata, delegat v delavskem svetu. No, zaradi vsega tega sem zdaj to zadolžitev toliko lažje sprejela.

Resda me je prav na začetku malo skrbelo, saj doslej Mercatorja nisem poznala in še veliko bo treba, da se seznanim z vsem potrebnim. Prepričana sem, da bo pri delu pomagalo vseh 43 delegatov. In ne le oni. Pomoč pričakujem od strokovnih služb, pa od predsednikov delavskih svetov, direktorjev, general-

nega direktorja in seveda družbenopolitičnih organizacij. Rada bi, da bi delo steklo gladko, da bi se o vsem pravočasno pogovorili.

Gradiva za seje morajo biti dobro pripravljena. In to vsaj 15 dni pred vsako sejo, tako da jih delegati dobe pravočasno v roke in se na delo Delavskega sveta lahko tudi temeljito pripravijo. Tu bo potrebna tesna povezava z informativnim centrom, ki tudi pripravlja gradiva in zbira materiale. Všeč mi je, da so tudi v naprej pripravljene predlogi sklepov, saj se s tem seje ne vlečejo.

Pomembno vlogo pri tem delu mora odigrati tudi naš časopis Mercator, ki naj bo res pravi informator. Mislim, da je potrebno, da prav v našem glasilu objavimo dnevni red naslednje seje, pa seveda pregled sklepov, izvršenih in neizvršenih.

Moram povedati tudi to, da mi je kopico koristnih napotkov za delo dala tovarišica Slavka Damjanovič, bivša predsednica Skupnega delavskega sveta podjetja Mercator, ki podjetje dobro pozna.

Delavski svet SOZD ima velike naloge. Važno je, da se vsi zavedamo, da opuščamo družbeno-ekonomske temelje, na katerih temelji upravljanje v imenu delavcev in gradimo temelje, na katerih bo delavec nosilec in spremljevalec družbene reprodukcije in družbe v celoti.

SOZD je nova oblika organiziranja in prav vsi delavci, zaposleni v Mercatorju, moramo tudi začeti misliti po novem. Delegati moramo resnično zastopati delavce, interese prav vseh, v celoti. Moramo upoštevati in uresničevati samoupravni sporazum o združevanju v SOZD Mercator. V začetku vem, da bo morda malo težko, a prav zato moramo najti ustrezno povezavo.

To je povedala tovarišica Jasna Žagar, predsednica delavskega sveta SOZD Mercator in poudarila, da bo svojo dolžnost opravljala tako vestno in točno, kot delo na delovnem mestu deviznega referenta. Želimo ji veliko uspehov!

MILE BITENC

POGOVOR OB DNEVU BORCA

Ob 4. juliju, Dnevu borca, smo se v uredništvu odločili, da bomo objavili pogovor z enim od Mercatorjevih delavcev, ki se je udeležil narodnoosvobodilne borbe. Povsem slučajni izbor me je pripeljal do tovarišice Pipan Katarine, poslovodkinje Mercatorjevega bifeja na Rožanski 2 v Ljubljani. Tovarišica Pipanova se je povabila prav rada odzvala in tako je stekel tale pogovor.

Kako je prišlo do tega, da ste pričeli sodelovati s partizani?

V Vodicach pri Šibeniku, vasi s 3000 prebivalci, kjer sem bila rojena in kjer sem preživljala mladost, so bili med vojno tako rekoč vsi z dušo in telesom pri osvobodilnem gibanju; zato so okupatorji Vodice imenovali kar Mala Moskva. Ker so bili številni moji sorodniki že v

partizanih, so v ilegalno delo pritegnili tudi nas, mladino. Takrat sem bila stara šestnajst let. Partizanom smo hrano dostavljali kar na oslih; dobro smo jo morali skriti, saj smo vedno morali mimo sovražnikovih straž.

Pa vas ni sovražnik nikoli presenetil?

Marca leta 1943 je bila v vasi splošna racija in takrat so nas Italijani presenetili doma. Odpeljali so nas v taborišče na otoku Molatu. Ljudje, ki so bili tam že pred nami, so bili strahotno izčrpani. Nekateri, ki so pred internacijo na primer tehtali 80 kg, so v pol leta ostali le še sence samih sebe, težki 40 kg! Vaščanov in celo lastnih sorodnikov nisem prepoznala, tako so bili spremenjeni. Edina sreča je bila, da smo smeli od doma dobivati pakete s hrano, katerih teža pa je bila seveda omejena. Tisti vaščani, ki jih racija ni zajela, so potem zbirali in odpravljali hrano za partizane in za taboriščnike. Kdor ni imel zveze z zunanjim svetom, ni preživel.

Do kdaj pa ste bili v taborišču?

Do kapitulacije Italije. Prepeljali so nas do Zadra, kjer so nas pričakali partizani. To je bilo nepopisno veselje: partizani so vsakomur stisnili roko, odprli skladišča in skuhalo obilico hrane. Potem smo vsak po svoje odšli domov. Italijane so polovili in tistim, ki so prišli v roke taboriščnikom, ni bilo prizanešeno. Ker so bili v Šibeniku Nemci, smo morali spet paziti, da nas ne ujamejo. Skrivoma smo se vrnili domov in vse se je pričelo znova: partizanom smo nosili hrano, v vas pa smo se vračali z ranjenci.

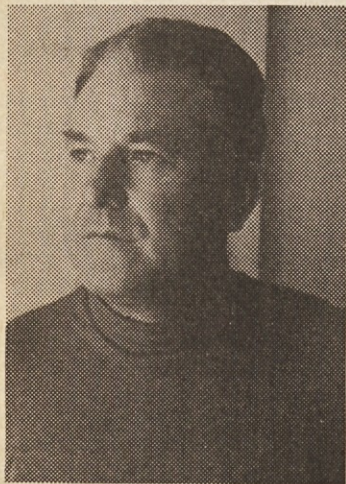
Kdaj vas je pot prinesla v Slovenijo?

Avgusta leta 1947 — letos bo trideset let tega. Najprej sem delala v tekstilni tovarni za Bežigradom, potem sem napravila gostinsko šolo na Belviju. Kot gostinska delavka sem pozneje delala v Tavčarjevem hramu in v Riu, zdaj pa sem že enajst let in pol pri Mercatorju in bom šla prihodnje leto v pokoj.

Tovarišici Pipanovi želimo, da bi se ta kratek čas, kolikor bo še pri Mercatorju, kar se da ugodno počutila, enako pa ji želimo tudi za potem, ko bo odšla v pokoj.

MATJAŽ MARINČEK

Jurij Vuk, predsednik delavskega sveta Mercator-Rožnik

Polnih triindvajset let že dela kot poslovodja prodajalne na Miklošičevi cesti in od priključitve nekdanje poslovne enote Emona, je v Mercatorju. Ves ta čas je aktivno sodeloval v delavskem svetu, upravnem odboru in nekajkrat tudi v sindikatu.

Zadnja leta je bil predsednik delavskega sveta v TOZD

Emona, zdaj, po novi organizaciji, pa je delegat v delavskem svetu TOZD Golovec. Prav zaradi izredne družbenopolitične aktivnosti so ga družbenopolitične organizacije predlagale za predsednika delavskega sveta Mercator-Rožnik.

»Šele na prvi seji, ki sem jo vodil kot najstarejši član, sem izvedel, da so me izvolili za predsednika,« je v pogovoru dejal tovariš Vuk.

»Funkcija, ki sem jo dobil, nalaga velike naloge. Veliko o njih ne moremo povedati, saj smo imeli do sedaj le eno sejo. Vendar naj poudarim, da naša delovna organizacija združuje delo in sredstva osmih TOZD in naloge vseh 12 delegatov je, da delo, ki nas čaka, opravljamo sproti in točno. Vemo pa, da bo kup težav in da sami ne bomo zmogli vsega. Zato bomo ustanovili razne komisije, od katerih bo vsaka uspešneje delovala na svojem področju. Seveda se bomo naslonili tudi na pomoč strokovnih služb v DO in SOZD, velik pripomoček pri delu pa nam bo Samoupravni sporazum o združitvi v DO Rožnik in SOZD Mercator.«

MILE BITENC

KJE STE, MLADI?

Spet se je zgodilo, da na razširjeni seji družbenopolitičnih organizacij ni bilo predstavnikov mladine. Sprašujemo se, zakaj?

Povrnimo se v preteklost. Ustanavljali so se aktivni mladih, nekateri so poleg organiziranja izletov in zabav napravili še kaj več, vendar je večina njih ostala le pri ustanovitvi in mogoče načrtu dela, ki pa ga nikoli niso uresničili.

Ustanovljena je bila tudi koordinacijska konferenca mladih delavcev, sestavljena po delegatskem načelu, ki pa tudi ni kaj dosti napravila. Potem je vse zaspalo. Nekaj kritik smo na ta račun že izrekli in zapisali, vendar je ostalo vse pri starem.

Resnica je tudi ta, da bi morali v tako stanje poseči osnovna organizacija sindikata in Zveza komunistov, ki ne smeta dovoliti, da mladi, ki jih je v Mercatorju zelo veliko, živijo svoje, politično neorganizirano življenje.

Našim mladim nudimo vse pogoje, moralno in materialno podporo za organizirano delo, skrbimo za njihovo sodelovanje v samoupravnem procesu, zato menimo, da morajo tudi oni sami poiskati pot do aktivnosti, predvsem v njihovi lastni organizaciji Zveze mladine Slovenije.

Kaj je torej z vami, mladi? Vi ste tisti, ki bi morali biti najbolj zag-nani in delavni, ki bi morali preko svoje organizacije uveljavljati svoje interese in mnenja, ki se morate bolj vključevati v tok življenja svoje organizacije združenega dela in njenih prizadevanj za še boljši jutri. In ta jutri je vendar v vaših rokah!

NADA RIHTAR

TEMELJNA VSEBINSKA ZASNOVA GLASILA

Na 2. zasedanju delavskega sveta SOZD, 16. junija, so delegati sprejeli Temeljno vsebinsko zasnovo našega glasila, ki jo to pot objavljam.

Časopis Mercator je osrednje glasilo delavcev SOZD. Kot celovit obveščevalec mora zlasti izpolnjevati naslednje naloge:

— obveščati bralce o rezultatih gospodarjenja v SOZD, o sklepih organov samoupravljanja in o delu družbenopolitičnih organizacij

— spodbujati in omogočati razvoj samoupravljanja ter demokratičnega soodločanja in negovati dobre medsebojne odnose

— splošno, družbenopolitično in strokovno izobraževati, prosvetljevati in vzgajati delovne ljudi

— krepiti delovno in samopravno zavest kolektiva ter pripadnost svoji organizaciji združenega dela.

Na navedenih temeljnih nalogah je izoblikovana naslednja okvirna vsebinska zasnova glasila delovnega kolektiva Mercator:

1. Redno obveščati delavce in druge bralce o razpravah in sklepih organov samoupravljanja organizacij, združenih v SOZD Mercator.

Pri tem ne bomo samo suhoparno citirali sklepov, ampak na kratko obveščali o vsebini sej oziroma zasedanj posameznih organov, obširneje pa bomo morali pisati o tistih pomembnih razpravah in sklepih organov samoupravljanja, ki bodo odločilneje vplivali na poslovno politiko združenih organizacij in SOZD, na družbeni in osebni standard delavcev ter na samoupravne odnose.

Poleg obveščanja o minulih sejah bomo obveščali tudi o vsebini dnevnih redov prihodnjih sej samoupravnih organov ter o bistvenih predlaganih odločitvah in utemeljitvah zanje. Na ta način bomo spodbujali delegate organov samoupravljanja, da se bodo, še posebno o pomembnejših vprašanjih, predhodno posvetovali z delavci v svojih temeljnih oziroma delovnih organizacijah združenega dela.

2. Predstavljanje aktualnih družbenoekonomskih vprašanj

Poslovni in samoupravni utrip poslovanja in delovanja se ravna tudi po družbenoekonomskih razmerah in ukrepih zveznih in republiških, političnih in samoupravnih organov. Zato bomo, kljub številnim sredstvom javnega obveščanja, tudi v glasilu Mercator seznanjali bralce z najzanimivejšimi informacijami (npr. samoupravni sporazumi idr.).

3. Spoznavajmo svoje organizacije

SOZD Mercator z raznoliko dejavnostjo, razvejano maloprodajno mrežo, dobiva tolikšen obseg, da posameznim delovnim kolektivom že zamegljuje pregled nad dejavnostjo drugih temeljnih oziroma delovnih organizacij in SOZD. Zato bomo od izdaje do izdaje predstavljali posamezne organizacije, njihova delovna področja, zanimive delovne izkušnje in urejanje samoupravnih odnosov. V tej rubriki bomo poročali tudi o uspehih delovnih kolektivov.

4. Predstavljamo vam

Intervju je še vedno privlačno branje, saj nas zanima, kaj delajo, kako živijo, mislijo, se veselijo in snujejo drugi ljudje — naši sodelavci. Zato bomo v našem primeru to zvrst pisanja uporabljali za predstavljanje tistih članov kolektiva, ki zaradi pridnosti, delovnih uspehov, priljubljenosti v delovnem okolju in drugih osebnostnih vrlin izstopajo v ožjem in širšem delovnem okolju.

5. Poslovne zanimivosti

Snov za to rubriko bodo zanimivosti s področja kmetijske, trgovske in gostinske tehnologije, poslovne etike in tehnologije živilske industrije, embalaranja, inženiringa itd. Zbrali jih bomo iz tuje in domače literature, časopisov in revij, ter jih sestavljali na podlagi tujih in domačih izkušenj na teh področjih. To bodo v glavnem kratki, nekaj vrstični prispevki, objavljali pa bomo tudi daljše zanimive strokovne prispevke s tega področja.

6. Rast in uspehi Mercatorja v sliki in besedi

V sliki in s krajšimi komentarji bomo spremljali nove gradnje in pomembnejše adaptacije ter objavljali fotoreportaže z otvoritev posameznih objektov ali drugih pomembnih poslovnih dogodkov. V tej zvrsti časopisnega poročanja bomo »predstavljali« nove izdelke iz naše proizvodnje in zanimivosti s prodajnih polic.

7. Rubrika bralcev »Pogovori«

Ne glede na to, da mora vsebina celotnega časopisa odražati medsebojno obveščanje, izmenjavo mnenj in stališč, bomo spodbujali člane kolektiva k pismeni razpravi o najrazličnejših vprašanjih našega življenja.

8. Interna zakonodaja

Časopis mora biti tudi nekakšen notranji uradni list, zato bomo objavljali tudi vse novice s področja notranje samoupravne zakonodaje,

ustrezne sklepe samoupravnih organov in podobno.

9. Tribuna mladih

V Mercatorju je mnogo učencev, poleg njih združuje delo veliko mladih ljudi. Zato je prav, da tudi našim mladim sodelavcem namenimo ustrezno pozornost s tem, da bomo pisali o njihovih problemih.

10. Za razvedrilo

Poleg križank bomo predvsem objavljali anekdote iz dela in življenja članov kolektiva, šale, krajše koserije, v feljtonu zanimive potopise z izletov, turističnih kolektivnih

potovanj ali zanimivih potovanj posameznikov. Poročali bomo tudi s posameznih revij in prireditev, na katerih Mercator sodeluje v okviru propagandne dejavnosti.

11. Šport in rekreacija

Tudi ta rubrika sodi v področje razvedrila, zato jo bomo dopolnjevali z rubriko za razvedrilo. Spremljali bomo vse oblike športne in rekreativne dejavnosti članov kolektiva in jih spodbujali za vključevanje v športno življenje. Posebno pozornost bomo posvečali možnim in oblikam za aktivni počitek članov delovne skupnosti in si priza-

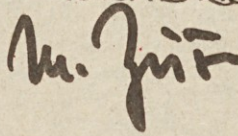

FESTIVAL LJUBLJANA

**OB 25. JUBILEJNIH MED
NARODNIH POLETNIH PRIREDITVAH V LJUBLJANI 1977**

**PODELJUJEMO SPOMINSKO
PLAKETO IN PRIZNANJE
OO MERCATOR LJUBLJANA
ZA DOLGOLETNO SODELOVANJE
IN PLODNO RAZVIJANJE SVO
BODNE MENJAVE DELA Z
NAŠO DELOVNO ORGANIZACIJO**

LJUBLJANA, 23. JUNIJA 1977

PREDSEDNIK ZDS   DIREKTOR
MATIJA BRIŠAR   DR. HENRIK

M. Jurič

Na slavnostni seji, ki je bila 23. 6. 1977 v hotelu Bellevue, je FESTIVAL Ljubljana ob svoji 25 letnici podelil priznanja in spominsko plaketo za dolgoletno sodelovanje med drugimi tudi naši SOZD.

devali za ustanovitev Počitniške skupnosti in Športnega društva Mercator.

VIDEZ ČASOPISA

Prizadevali si bomo za po videzu in vsebini privlačnejše časopise, zato bomo s kratkimi sestavki, dinamič-

nimi fotografijami, karikaturami ter z različnimi vrstmi pisanja skrbeli za zračnost in pestrost časopisa.

Med pogoji za uresničitev temeljne vsebinske zasnove časopisa je čimvečje število sodelavcev — dopisnikov iz vseh TOZD in DO ter delovnih skupnosti. Zato bo ured-

ništvo usmerjeno v pridobivanje dopisnikov in na delo z njimi. Prav tako bo uredništvo pridobivalo za sodelovanje tudi zunanje sodelavce — novinarje in druge strokovnjake iz družbenoekonomskega življenja. Uredništvo se bo prek Novinarskega društva povežalo z drugimi inter-

nimi časopisi in tudi s povezovanjem in izmenjavo izkušenj poskrbelo za sodobne prijeme v naši vrstni časopi- snega obveščanja.

Predsednica delavskega sveta
SOZD Mercator
JASNA ŽAGAR

IZREDNO ŠOLANJE NA EKONOMSKI SREDNJI ŠOLI

V šolskem letu 1977-78 organi- zira splošni sektor — kadrovska služba Delovne skupnosti SOZD Mercator za naše delavce s širšega ljubljanskega področja večerno šolanje v posebnem razredu na Ekonomski srednji šoli — enota za odrasle. TOZD, DO in delovne skupnosti morajo zaradi izražene- ga velikega zanimanja za takšno obliko izobraževanja naših delavcev najka- sneje do 10. julija 1977 v splošni sektor — kadrovsko službo sporočiti število delavcev iz svoje delovne organizacije, ki jim bo odobreno izredno šolanje.

Večerno šolanje je namenjeno delavcem, starim nad 18 let, ki želijo pridobiti izobrazbo ekonomskega tehnika. Pouk bo trikrat tedensko med 16.30 in 20.30 v prostorih Ekonomske srednje šole, Prešer- nova 6, Ljubljana. V enem razredu bo 30 do 40 slušateljev, ki bodo hkrati poslušali predavanja iz dveh predmetov in po končanih predava- njih iz posameznega predmeta opravili izpit. Po opravljenem izpitu se bodo začela predavanja iz nasled- njih dveh predmetov. Pred vsakim izpitom je predvidenih nekaj prostih dni za pripravo na izpit.

V prvi razred, katerega letos organiziramo, se lahko vpišejo del- lavci temeljnih in delovnih organi- zacij združenega dela oziroma de- lovni skupnosti, združenih v SOZD Mercator n.sub.o., ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

— da imajo končano najmanj osemletno osnovno šolo ali njej enakovredno šolo in

— da imajo izredno šolanje odobreno od organa za medsebojna razmerja ali delavskega sveta TOZD oziroma DO ali delovne skupnosti.

Šolanje traja praviloma štiri šol- ska leta; šolnina za posameznega slušatelja znaša približno 4000 din — glede na število slušateljev v ra- zredu. Stroški šolanja se pokrivajo iz sredstev za financiranje izobraževa- nja, ki jih moramo oblikovati po zakonu in družbenem dogovoru (2% sredstev, potrebnih za bruto osebne dohodke). Učni pripomočki so v celoti na razpolago pri Dijaški šolski zadrugi in bodo dosegljivi tudi našim slušateljem po šolskih cenah.

V prvem razredu bodo slušatelji poslušali predavanja in delali izpite iz enajstih predmetov. Pred poslu- šanjem predavanj iz tujega jezika in

matematike bodo imeli posebno uvodno predavanje iz teh predme- tov.

Po končanem šolanju imajo sluša- telji enako kvalifikacijo kot redni

učenci Ekonomske srednje šole, torej popolno srednjo šolo s pokli- com ekonomski tehnik.

Morebitne potrebne dodatne informacije so na voljo v kadrovskih

službah TOZD, DO in delovnih skupnostih oziroma v kadrovski službi Delovne skupnosti SOZD Mercator, telefon 23-424 oziroma interna 81.

NAŠI NOVI
SODELAVCI

JANEZ RANT

Pogovori z ljudmi, ki prihajajo v naš kolektiv na novo, so vselej prijetni. Lepo se sliši, da jih je nova delovna sredina tovariško sprejela, da so se z vso vnemo lotili delovnih nalog in ne nazadnje, da pre- mišljujejo o bodočih načrtih, ki bodo zagotovili na- daljnjo uspešno rast Mercatorja.

Eden izmed takšnih zadovoljnih in obetavnih novih sodelavcev je tudi Janez Rant, pomočnik di- rektorja TOZD Dolomiti.

Ob reorganizaciji poprejšnjih temeljnih organiza- cij združenega dela Hrana, Logatec in Vrhnika v TOZD Dolomiti se je pokazala potreba po tem de- lovnem mestu. Povečalo se je število poslovalnic, ki jih je danes 95, hkrati pa je tudi več zaposlenih in učencev, saj je danes v kolektivu 494 redno zaposle- nih delavcev in 120 učencev.

Tovariš Janez Rant je Ljubljčan. Rodil se je pred sedemindesetimi leti. Za seboj ima petind- vajset let dela; od osnovnega poklica kovinarja ga je s pomočjo izrednega študija pot vodila na povsem drugačna delovna mesta. Uspešno je delal kot sekre- tar kadrovske komisije Okrajnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Ljubljana, organizacijski sekretar Občinskega komiteja Zveze komunistov Slovenije Vič-Rudnik, tajnik Občinskega sindikal- nega sveta Vič-Rudnik, tajnik Strokovnega sindikata

delavcev živilske industrije, kmetijstva in tobačne industrije pri mestnem Svetu Zveze sindikatov Slo- venije ter kot sekretar delovne organizacije Igo in Komunalnega podjetja Vič.

Na večini delovnih mest oziroma funkcij se je sre- čeval s širšo gospodarsko problematiko in pri tem spoznal tudi Mercator in njegove težave.

»Ponudila se mi je priložnost, da se ponovno vklju- čim v gospodarstvo,« je povedal tovariš Rant, »in spoznam življenje v eni izmed organizacij združe- nega dela. V Mercatorju sem zdaj šele dober mesec, kar je prekratek čas, da bi se z njim podrobneje sez- nanil.«

Kakšne so vaše delovne naloge?

»Trenutno se vključujem v pogovore za pripravo dokumentacije za izgradnjo objektov, ki jih bomo gradili v tem srednjeročnem obdobju. To sta potroš- niška centra na Vrhniki in Logatcu ter samopo- strežba na Bonifaciji v Ljubljani. Sedaj, v odsotnosti tovariša direktorja, ki je bolan, pa se ukvarjam tudi s komercialno problematiko.«

O počutju v novi delovni sredini je tovariš Rant povedal:

»Opažam, da imam okoli sebe sposobne in prijetne sodelavce. Pogovarjal sem se že tudi s poslovodji bifejev in trgovin s tehničnim blagom, z drugimi pa se bom spoznal na sestanku v prihodnjih dneh. Metoda dela bo ostala enaka — v tem pogledu ne nameravam ničesar spreminjati.

Upam, da se bomo v kolektivu dobro razumeli in da vzdušja ne bodo kvarili posamezniki, kot se je to dogajalo po reorganizaciji, ko so nekateri delavci iz Logatca in Vrhnike trdili, da so odmaknjeni od vsega dogajanja v novi TOZD.«

Prve stike je tovariš Rant navezal tudi z mladimi, ki v njem vidijo svojega prijatelja in sposobnega druž- benopolitičnega delavca za pomoč in sodelovanje pri ustanavljanju mladinskih aktivov v Ljubljani, Vrhniki in Logatcu.

Kaj pa povezava z delovno organizacijo Mercator-Rožnik?

»Ti odnosi še niso zaživeli, kar pa je razumljivo, ker samoupravne akte, ki bodo te odnose urejali, še pri- pravljajo. Veliko je skupnih nalog, ki jih moramo reševati na ravni delovne organizacije, rabimo pa tudi pomoč strokovnih služb, zato pričakujemo, da bomo kmalu bolj povezani.«

V kopici delovnih dolžnosti in načrtov najde tova- riš Janez Rant čas tudi še za druga udejstvovanja. Njegov konjiček so vojaške večerine in strategija, s katerimi se kot kapetan II. klase srečuje na sestankih Zveze rezervnih vojaških starešin.

NADA RIHTAR

Jože Repše — TOZD Standard Novo mesto

KRITIČNO OKO SINDIKATA

Na zadnjem sestanku osnovne organizacije sindikata je bila med drugimi točkami na dnevnem redu tudi obravnava predlogov za dodelitev stanovanjskih posojil. Komisija za stanovanjska vprašanja je pregledala vse prošnje in si nato na osnovi le-teh ogledala nove gradnje prosilcev ter zavzela določena stališča. Vsi navzoči delegati izvršilnega in člani nadzornega odbora so z vso resnostjo obravnavali predloge in jih posredovali delavskemu svetu v sprejem. Iz živahne razprave in izrečenih misli posameznikov povzemanj nekaj ugotovitev.

V letošnjem letu se je v blagajno za stanovanjska posojila nateklo nekoliko več sredstev, zato je bilo kljub velikemu številu prosilcev možno ugoditi vsem, ki so izpolnjevali pogoje. Ostanek sredstev v višini 200.000 din bomo po sklepu delavskega sveta vezali pri banki in jih na ta način še oplemenitili. Pojavljeno je bilo tudi vprašanje maksimiranja višine sredstev, saj je po sedaj veljavnih kriterijih maksimalna višina 50.000 din zelo nizka. Nujno bo to višino do naslednjega leta povečati v sorazmerju z danimi možnostmi razpoložljivih sredstev, možnostmi razpoložljivih sredstev, ter s tem dati še več možnosti tistem, ki sredstva nujno potrebuje. Taki izraziti primeri pa najčešče nastopajo ob nakupu stanovanja ali pa tik pred vselitvijo v lasten dom.

SREČANJE KOLEKTIVA TOZD STANDARD V NARAVI

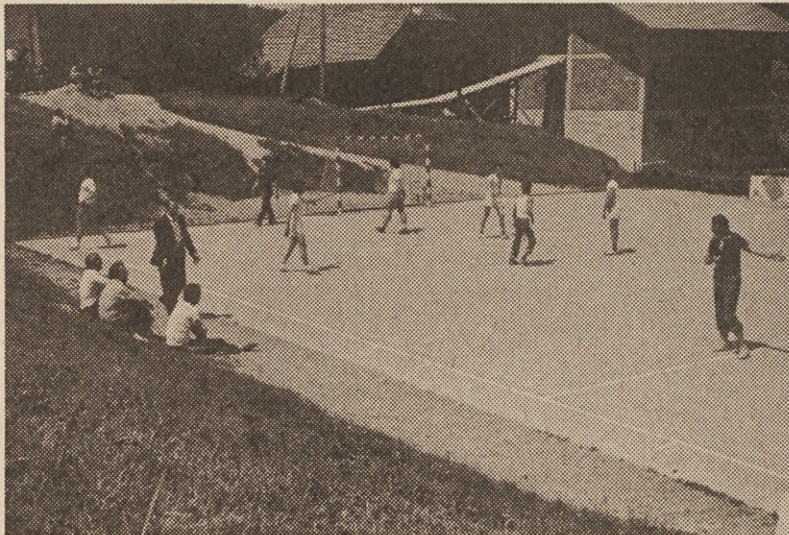
V soboto, 4. junija 1977, je osnovna organizacija sindikata pripravila srečanje za vse zaposlene pri Miklavžu na Gorjancih. Zamisel prirediteljev, da naj bi že skoraj tradicionalno vsakoletno srečanje vseh zaposlenih pripravili v letošnjem letu v naravi, je uspela. Kljub nenaklonjenemu vremenu, se je na lepo urejenem prostoru zbrala več kot polovica Standardovcev. Klopi in mize, pregrnjene z Mercatorjevimi reklamnim papirjem, so dajale prostoru še lepši videz.

Ob ražnju, s katerega je ves dan lepo dišalo, ter ob sodu dobrega domačega vina, je razpoloženje naglo raslo. Na plesišču je bilo ves čas živo, ko pa je padel mrak, so naši taborniki zakurili ogenj. Razpoloženje in nasmejani obrazi so povedali mnogo — več kot cel kup izgovorjenih besed.

Ko smo se že pozno ponoči poslovljali in ko je avtobus odpeljal v dolino, je bilo večkrat slišati: »Pri-

pravite še taka srečanja, lepo je bilo!«

Prav gotovo je res, da se človeku, ki vse leto neutrudno dela v trgovini, vsaj enkrat v letu zaohče razvedrila — in kje je lahko razvedrilo lepše in prijetnejše, kot prav v krogu sodelavcev, tovarišev in prijateljev?!

Silvija Nemeč — Mercator Contal

SREČANJE V VIŠNJI GORI

Pred šestimi leti je na svečani seji delavskega sveta in poslovnega odbora DO »Contal« prevzela patronat nad osnovno šolo v Višnji gori. Za patronat so zaprosili predstavniki šole in družbenopolitičnih organizacij iz Višnje gore.

»Contal je šoli pomagal pri nabavi raznovrstnih učil, aparatov, centralne kurjave, pri obdaritvi otrok in drugem. Po podatkih iz kronike je »Contal« v letih 1971—1977 na razne načine dajal šoli sredstva ali denar v višini 18,5 milijona starih dinarjev.

Šola je v stari stavbi, zgrajeni leta 1906, ki kljub adaptacijam ne ustreza več sodobnim pogojem dela. Šolo so imeli Višnjanji že prej in med drugim jo je obiskoval tudi pisatelj Josip Jurčič. Višnjan je bil tudi slovenski pisatelj Janez Cigler, ki je napisal prvo slovensko povest »Sreča v nesreči«. Višnja gora bo leta 1978 slavila 500-letnico, odkar je postala mesto.

Solska stavba je bila med NOB dvakrat poškodovana. Najprej so jo bombardirali Nemci, drugič (1. 12. 1943) pa so jo zažgali partizani, da bi tako preprečili nastanitev okupatorjeve posadke v stavbi. Šola je poimenovana po nekdanjem šolskem upravitelju Edu Turnherju-Primožu. Turnher je bil 22 let učitelj, pevovodja, napreden član Sokola, slikar, osrednja politična osebnost takratnega časa, med NOB

pa je bil poslanec Kočevskega zbornice odposlancev slovenskega naroda. Pozneje je bil direktor Zavoda za spomeniško varstvo SRS.

Prebivalstvo Višnje gore je sodelovalo v NOB. Skozi okolico Višnje gore sta šli veliki italijanski ofenzivi leta 1942 in velika jesenska nemška

pomembne obletnice — 85-letnica tovariša Tita, 40-letnica KPS in 40-letnica, odkar je tovariš Tito prišel na čelo partije.

Na priložnostni svečanosti, ki so jo skrbno pripravili učenci Višnje gore, je — kot vsako leto doslej — spregovoril glavni direktor Mercator-Contala, ki je med drugim orisal lik predsednika Tita ter njegovo vlogo v razvoju KPJ, revolucije, povojne samoupravne socialistične izgradnje domovine in jugoslovanske zunanje neuvrščene politike. Govornik je pozdravil udeležence srečanja, čestital mladim Višnjanom in članom Mercator-Contala ob Dnevu mladosti, hkrati pa je zbrane obvestil, da se je delovna organizacija Contal konec marca tega leta na referendumu odločila za združitev v sestavljeno organizacijo združenega dela Mercator.

Svečanosti so prisostvovali tudi upokojeni uslužbenci Contala, ki smo jim ob tej priložnosti izrekli zahvalo za njihovo dolgoletno delo.

V prijetnem vzdušju se je nadaljevalo tovariško srečanje, popestrjeno z nogometno tekmo med »Contalom« iz Beograda in »Contalom« iz Ljubljane, ki se je končala z rezultatom 2:1 za Ljubljančane. Prijetno razpoloženje se je nadaljevalo v obnovljenem hotelu na Polževem.

Z obljubo »prihodnjič spet pridemo« se je srečanje steklo v nov delovni dan...

Mercatorjev mozaik ■ Mercatorjev mozaik ■ Mercatorjev mozaik

Športno društvo Mercator bomo ustanovili jeseni, po dopustih. Do tedaj moramo pripraviti samoupravni sporazum, ki bo urejal odnose med društvom in SOZD, ter stroškovnik, ki ju bomo obravnavali v vseh osnovnih organizacijah sindikata v SOZD.

TOZD Grosist bo pričel v Tobačni 7 z gradnjo montažnega poslovnega objekta. Tako se bo omilila prostorska stiska v stavbah na Aškerčevi cesti, kjer ima svoj sedež Delovna skupnost SOZD.

TOZD GRADIŠČE IZ TREBNJEGA je v sodelovanju z Lesnino prvič organizirala salon pohištva. Takšna razstava in prodaja na enem mestu je za krajane velika novost. V telovadnici osnovne šole si do 11. julija lahko ogledajo in kupijo dnevne sobe, spalnice, otroške sobe, predsobne garniture, kuhinje in drugo stanovanjsko opremo.

V NAŠEM ČASOPISU SMO ŽE PISALI, da Mercator — Sloga iz Gornje Radgone gradi na Kapeli novo samopostrežno prodajalno z bifejem. Zdaj je prodajalna že odprta in s pestro izbiro raznovrstnega blaga prav gotovo zadovolji še tako razvajene kupce.

NE, NE TAKO!

Fotografijo smo posneli v prodajalni na Povšetovi ulici 71 v Ljubljani. Sicer pa bi podoben posnetek lahko napravili kjerkoli. Kaj res ni primernejšega blaga za izložbo, kot so pralni praški? Res nimamo prav nič proti čistoči, toda v tem primeru bi bila »čista« izložba veliko lepša, kajne?!

Topli poletni dnevi so tudi v Kavarni Evropa v Ljubljani dali zeleno luč za strežbo na terasi. Tam je vrvež ves dan in traja celo pozno v noč, ko so drugi lokali in vrtovi že zaprti.

Za ohlaitev obiskovalci največ segajo po porcijah odličnega Evropinega sladoleda. Verjeli ali ne, samo v kavarni dnevno postrežejo s 300 do 400 porcijami te zmrznjene sladice. Mile Bitenc

LANI SO BRIGADIRJI NA KOZARI nosili Mercatorjeve majice. Letos pa bomo izdelali večjo količino reklamnih majic z napisom »Mercator« za brigadirje, ki bodo sodelovali na delovni akciji nekje v Srbiji. Nekaj majic bomo prihranili in jih kot nagrade v naslednjih križankah razdelili med izžrebane reševalce.

ZA ŠPORTNO DRUŠTVO MERCATOR je veliko zanimanja. Pred kratkim smo se udeležili prvega kegljanja, za naprej pa se že veselimo skupnega odhoda na trim, izleta na Šmarno goro itd.

V soboto, 11. junija, je bilo pri spomenu na Ljubelju srečanje internirancev iz vse republike. Za jedačo in pijačo je uspešno poskrbela TOZD Preskrba Tržič.

11. in 12. junija je bilo na progi v Podljubelju mednarodno prvenstvo v motokrosu. Tudi tukaj je imela TOZD Preskrba Tržič svojo stojnico, bogato založeno z jedmi in pijačami. Na obeh prireditvah so bili prodaja, obisk in promet zelo uspešni.

Športna sekcija osnovne organizacije sindikata TOZD Preskrba Tržič je v torek, 14. junija, priredila nogometno tekmo med domačim moštvom in moštvom osnovne organizacije sindikata delovne

NOVO IZ EMBE

Čaji

Tokrat med čaji pravzaprav ni novosti. V zadnjih dveh številkah Mercatorja smo že pisali o sadnem čaju in tudi predstavili novo embalažo. No, zdaj se je družina nove embalaže še povečala. V ličnih kar-

lični, sodobno opremljeni kartončki sadnega čaja, šipkovega čaja in kamilic bodo tudi na prodajnih policah dostojnejše predstavili kakovostne čaje, ki jih embalira naša Emba. MILE BITENC

tončkah sta se pred kratkim v trgovinah, razen sadnega čaja, pojavila tudi šipkov čaj in kamilice. Bistvena novost pri novi embalaži je predvsem to, da je vsebina pakirana v celofanske vrečke, ki so potem vložene v kartonček. Prej je bila vsebina kar stresena v kartonček.

— Tvoj klobuk mi je vsako leto bolj všeč!

— Saj si mi dejal, naj ti prinesem vročo vodo?!

Pred kratkim je diskontna prodajalna Mercator-Sadje zelenjava na Krekovem trgu v Ljubljani dobila svetlobni znak Mercator.

skupnosti SOZD Mercator iz Ljubljane. Končni izid te razburljive prijateljske tekme je bil 7:6 za Ljubljančane.

Osnovna organizacija sindikata TOZD Preskrba Tržič je v nedeljo, 19. junija, priredila enodnevni izlet v Kumrovec, Stupice in Čateške Toplice. Izleta se je udeležilo 50 članov kolektiva, od tega 10 upokojencev. Udeleženci so bili zadovoljni in so pohvalili organizacijo izleta.

TOZD Preskrba Tržič se intenzivno pripravlja na sodelovanje na letnem Gorenjskem sejmu v Kra-

nju, ki bo od 5. do 15. avgusta. Razstavljali bodo na stalnih prostorih hale C in na zunanjih prostorih razstavišča.

V torek, 21. junija, je bil sestanek osnovne organizacije ZK TOZD Preskrba Tržič, na katerem so obravnavali aktivnost članstva ZK in ekspeze o gospodarjenju v letošnjem letu, ki ga je imel generalni direktor SOZD Mercator na sestanku sveta ZK SOZD Mercator 14. tega meseca v Ljubljani.

MATJAZ MARINČEK
MILE BITENC

Prihodnji mesec se bo Mercator spet pojavil na dveh sejmskih prireditvah. Najprej bo to Mednarodni poletni sejem v Kranju, na katerem že vrsto let sodeluje naša TOZD Preskrba Tržič, za tem pa se bo v Gornji Radgoni predstavila domača delovna organizacija Mercator — Sloga. Ob tem bomo pripravili za obiskovalce tudi nekaj degustacij in tako predstavili izdelke naših poslovnih partnerjev.

NOVA ZNAČKA IZ EMBE: ORIENT KAVA

Pred kratkim je Emba dobila prvo pošiljko novih, lično izdelanih značk. Namenjene so reklamni za ORIENT KAVO.

Vse do dvajsetega julija bodo v transportne kartone pražene 100 gramske ORIENT KAVE vlagali po en etui z značko. Po tem datumu bodo z akcijo nadaljevali še do dvaj-

setega septembra, vendar bodo etuije z značko vlagali v vsak tretji karton.

Tudi v kartonih s 100-gramsko mleto kavo bodo v prihodnjih mesecih značke ORIENT KAVA. Etui z značko bodo v Embi priložili vsakemu četrtemu kartonu, ki bo zunaj označen s črko »Z«.

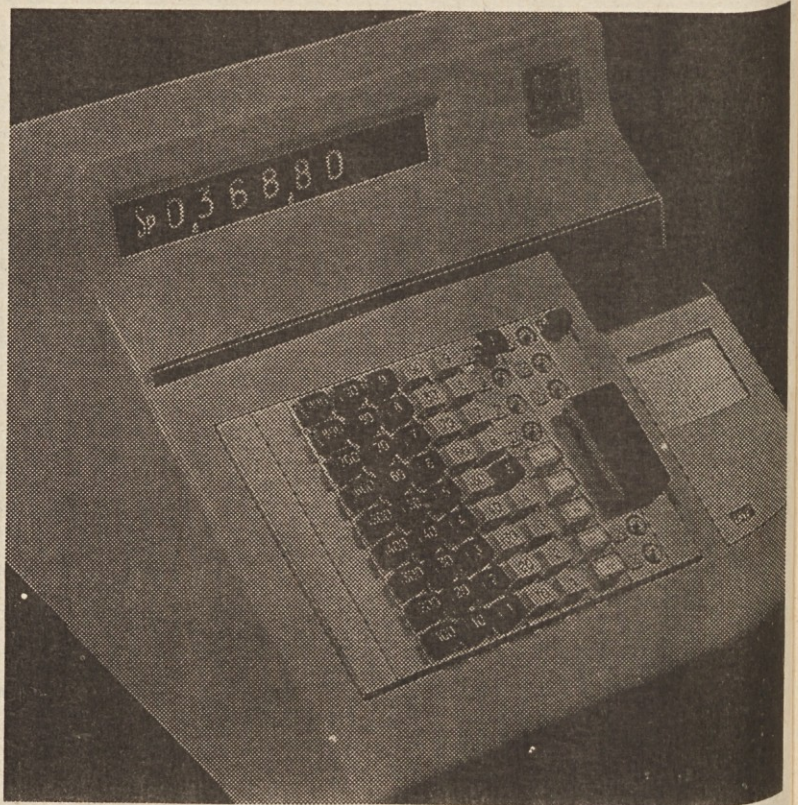
MILE BITENC

REGISTRSKA BLAGAJNA HUGIN — SERIJA 45

je namenjena klasičnim trgovinam, samopostrežnim prodajalnam, zelo primerna pa je tudi za mesnice in bifeje. Po švedski licenci jo v Jugoslaviji izdeluje Jugotribuna iz Karlovca.

Vse nadaljne informacije lahko dobite pri: Mercator, TOZD INVESTA 61000 Ljubljana, Ciril Metodov trg 1, telefon: 312-233 in 312-795

REGISTRSKO BLAGAJNO HUGINKA 40 izdelujejo pri nas po švedski licenci v Jugoturbini Karlovac. Zelo je primerna za gostinske lokale.

Ima namreč štiri-imenske števece, na katerih se registrira promet štirih prodajalcev (natakarjev) za vsakega

posebej, istočasno pa registrira pet različnih grup prodanega blaga. Ob zaključku obračuna je mogoče odčitati celoten promet, kakor tudi skupni promet za vsakega prodajalca in vsako vrsto blaga posebej.
ZBRALA IN ZAPISALA:
MAJA HOČEVAR

— Dragi Edo, danes bova morala jesti v restavraciji!

— Delo na vrtu?
— Ne, ne! Otroško sobo mislim pospraviti.

AGROKOMBINAT KRŠKO

OSEBNA IZKAZNICA

starost: 12 let
področje: v mejah občine Krško
število zaposlenih: 351
število TOZD: 2 oziroma 5
celotni dohodek (1976):
243.343,751 din
povprečni osebni dohodek na
zaposlenega (1976): 3.526 din

KRATKA ZGODOVINA

Do leta 1945 je bilo kmetijstvo v krški občini neorganizirano, stihijsko in naturalno; združništvo, kot oblika sodelovanja in povezovanja, ni bilo organizirano, razen Vinarske zadruge Kostanjevica na Krki.

Leta 1945 so bile po krajevnih središčih ustanovljene prodajne zadruge »Naproze«, ki so se pozneje preimenovala v trgovska podjetja.

Začetek razvoja kmetijskega združništva je bil v letu 1948 z ustanavljanjem kmetijskih zadrug (KZ): ustanovljene so bile v vseh večjih središčih na celotnem območju občine. Kmetje so v veliki večini postali člani KZ, vplačali deleže in jamčili za obstoj zadrug ter njihovo poslovanje. Te zadruge so oskrbovale podeželsko prebivalstvo z vsakdanjimi potrebščinami, kmete z reprometrijom, odkupovale pa so tudi kmetijske pridelke. Njihov nadaljnji namen je bil, organizirati lastno kmetijsko proizvodnjo in ustanavljati ekonomije. V tem času so imeli v krški občini 18 zadrug.

V kasnejšem obdobju razvoja gospodarstva in družbenoekonomskih odnosov je praksa pokazala, da so majhne kmetijske zadruge materialno in kadrovsko prešibke za izvrševanje nalog, ki so jim bile poverjene. Zato se je leta 1951 pričelo združevanje v večje zadruge in deset let kasneje so bile na vsem območju občine le tri KZ: Krško, Kostanjevica in Brestanica, ki so se leta 1965 združile in preimenovala v Agrokombinat Krško.

Agrokombinat je postal nosilec razvoja kmetijske politike na področju občine, nadaljeval začetno delo KZ in razvijal sodobno plan- tažno sadjarstvo, vinogradništvo, poljedelstvo in živinorejo. Proizvodnjo je organiziral po specializiranih delovnih enotah, s sodobno tehnologijo in kmetijsko mehanizacijo, v zasebnem sektorju pa vse oblike kooperacijske balagovnospecializirane proizvodnje, za katero ima vsak posameznik najboljše pogoje in proizvodni interes.

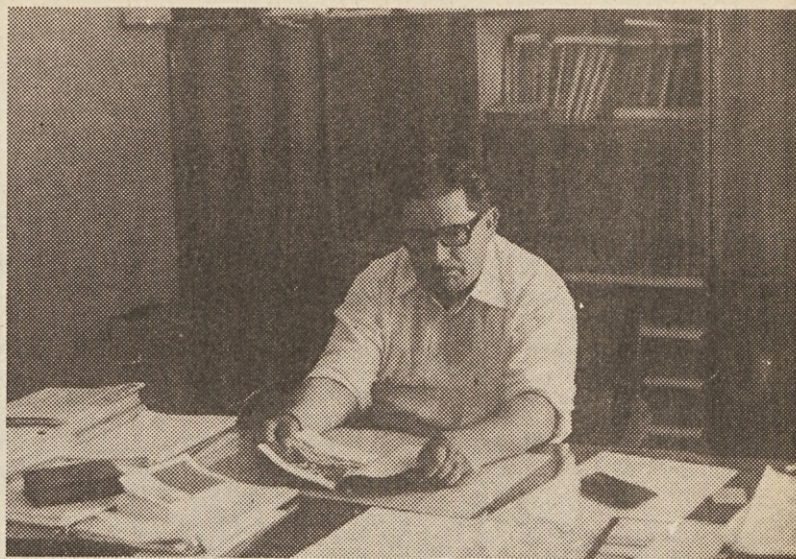
Poleg nakazane proizvodnje v družbenem in zasebnem sektorju je Agrokombinat razvil trgovino z reprodukcijskim materialom za potrebe obeh sektorjev kmetijstva, nabavo in prodajo kmetijske mehanizacije z rezervnimi deli, servisno delavnico za popravilo vseh vrst kmetijskih strojev, transportne in strojne usluge s težko mehanizacijo, klavniško dejavnost s predelavo

mesa za potrebe občine in tudi širšega tržišča. Za lastne potrebe je zgradil 250 vagono sadno hladilnico in obrat za predelavo grozdja z dnevno kapaciteto cca 20 vagonov.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Agrokombinat Krško je imel od začetka leta 1974 dve temeljni organizaciji združenega dela, ki sta formalno obstajali tudi v času združevanja v SOZD Mercator. Neformalno pa imajo pet TOZD, ki še čakajo na sodno registracijo. Nekaj več o tem je povedal tovariš **Blaž Kolar**, vodja splošnega sektorja.

»Vsa naša dejavnost je zelo razvejana; če bi stvar natančno analizirali, bi prišli do zaključka, da ima vsaka naša delovna enota oziroma posestvo, vse pogoje za organiziranje v TOZD. Pojavlja pa se problem tehnične narave — število zaposlenih. Tako zaenkrat še ne moremo organizirati TOZD tam, kjer jih Zakon o združenem delu že zahteva — na primer v trgovini na debelo in pri servisnih uslugah. Zato smo se pri razčlenjevanju v nove TOZD odločili za približno sedanjo in bodočo zaokroženost oziroma specializacijo. Sadjarsko proizvodnjo smo tam, kjer že obstaja, združili v **TOZD Sadjarstvo-poljedelstvo**; Vinogradništvo, klet, polnilnico ter vinarsko prodajo na debelo in drobno smo združili v **TOZD Vinogradništvo-kleti**; trgovinsko dejavnost in servisne dejavnosti kmetijske mehanizacije smo združili v **TOZD Trgovina-servisi**; kot posebno dejavnost smo opredelili klavništvo ter prodajo in predelavo mesa — to je zdaj **TOZD Meso**; v **TOZD Kooperacija** pa smo vključili kmete kooperante. Največjo novost bo pri nas predstavljal ravno proces prilagoditve te TOZD Zakonu o združenem delu: s pogodbenega sodelovanja bomo prešli na sklepanje Samoupravnega sporazuma o

Stane Nuncič, direktor Mercator-Agrokombinat Krško

trajnem sodelovanju oziroma združevanju dela, sredstev in zemlje kooperantov.«

AGROKOMBINAT DANES

Območje Agrokombinata, ki je hkrati območje občine, meri skupno 34.515 ha. Od tega je 28.399 ha privatnega sektorja in 6.116 ha družbenega sektorja. Kmetijskih površin je skupno 17.902 ha, gozdnih pa 15.072 ha. V družbenem sektorju Agrokombinata upravlja s približno 1.100 ha kmetijskih površin in 5.000 ha gozdov.

SADJARSKA PROIZVODNJA

Temelji intenzivnega sadjarstva na območju Krškega so bili položeni leta 1952 s prihodom tovariša Gvida Vesela, ki velja za pionirja slovenskega in jugoslovanskega plantažnega sadjarstva. Takrat so naredili prve brazde na bregu Leskovca. Dotlej slaba, težka, in hladna tla, je bilo treba oživeti in pripraviti za sajenje. Hkrati je bilo treba zaorati v

ledino zastarelega mišljenja ljudi, polnega nasprotovanj in pesimizma. S trdim delom in s še tršo voljo, je prizadevnim delavcem uspelo spremeniti podobo kraja. Prvo cvetje na 50-tih hektarih nasadov hrušk, jablan in breskev, je dalo sadove. Ti nasadi še danes, četrto stoletja kasneje, bogato rodijo.

Pridobljene izkušnje so vodile v razširitev nasadov. Uredili so prvo slovensko ravninsko plantažo v strnjem kompleksu 266 ha v Stari vasi pri Krškem, ki je kmalu polno rodila.

Trenutno izvajajo tretjo etapo obnove sadnih nasadov v najintenzivnejši obliki tako zvanega sistema sodobnih gostih nasadov z 2.500 in več drevesi po hektarju. Zaradi večjih ekonomskih učinkov se ti nasadi, po zgledu srednjeevropskega sadjarstva, vse hitreje širijo po Sloveniji. Prednost teh nasadov so zlasti v zgodnji polni redni rodnosti, kakovosti plodov in velikih hektarskih pridelkov. Močno pa je tudi olajšano delo zaradi nizkih drevesnih oblik z večjimi delovnimi učinki.

Skupaj imajo zdaj 238 ha nasadov jablan, hrušk, breskev in jagod — od tega 30 ha v Kostanjevici (samo jablane), 208 ha pa v Stari vasi oziroma v Leskovcu. V rodnih nasadih jablan in hrušk pridelki nihajo med 2 do 4 vagoni po hektarju, pri breskvah pa dosega 1. do 2 vagona. Sadje je zelo kakovostno — tako po debelini, barvi, okusu in aromi.

Razumljivo je, da si tolikšne proizvodnje sadja ne moremo zamišljati brez sodobne sadne hladilnice. Le-ta je bila zgrajena leta 1969 in ima kapaciteto 245 vagonov, od tega 40 % z nadzorovano atmosfero. Vendar pa hladilnica predstavlja v zadnjih nekaj letih že izrazito ozko grlo, zato bodo morali hladilne prostore povečati vsaj na 500 vagonov.

V načrtu je postopno povečanje sadnih plantaž od sedanjih 238 ha na približno 450 do 500 ha. Tako dobiva Krško vse večje možnosti, da se

Blaž Kolar, vodja splošnega sektorja Mercator-Agrokombinat Krško

Sremiški vinogradi

razvije v še pomembnejše slovensko sadjarsko središče.

VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO

Družbena vinogradniška proizvodnja je organizirala v delovnih enotah v Sremiču in v Kostanjevici.

Vinogradov v Sremiču je bilo v začetku 6 ha, pridelek pa 350 hl. Na podlagi pridobivanja novih zemljišč in arondacije je bilo do leta 1969 omogočeno povečanje in obnova vinogradov na 48 ha. Glavne sorte so žametna črnina, modra frankinja, kraljevina in laški rizling, ki dajejo vina priznane kakovosti. Na posestvu pridelajo letno do 300 ton grozdja. Prva leta je opravljalo viniifikacijo posestva samo, z naraščanjem proizvodnje in zaradi potrebe po specializaciji pa je prepustilo promet in viniifikacijo delovni enoti Vinske kleti Kostanjevica. Posestvo se je tako specializiralo samo za proizvodnjo grozdja.

V okolici Kostanjevice so zelo dobri naravni pogoji za pridobivanje cvička na območju Gorjancev (v Zavodih in v Gadovi peči), Drenovca in na Bočju. Kompleksi omenjenih družbenih vinogradov in vedno večji krog potrošnikov dobrega cvička, so osnova za načrt, po katerem naj bi vinogradniške površine do leta 1980 povečali na 100 ha.

Novi vinogradi v družbenem sektorju, uspešno organizirana obnova na površini nad 450 ha v zasebnem sektorju in izgradnja obrata za osnovno predelavo grozdja v kleti Leskovec, so povzročili

spremembo v pogledu enotne kakovosti. Po sistemu najsodobnejše tehnologije je mogoče predelati 1000 ton grozdja. Povečane so bile tudi kletne zmogljivosti, promet v letih 1975 pa se je dvignil že nad 10.000 hl.

Zakonodaja o vinu uvaja na trgu red, potrošnikom pa se s tem veča zaupanje v pristnost izdelkov. Naloga in želja delavcev v vinskih kletih Kostanjevica je, povečati kletne zmogljivosti na 25.000 hl ter odkupiti in predelati čim več grozdja.

V starovaškem nasadu

sno od pogojev trga in finančnih rezultatov. V prvi polovici leta 1975 je bilo pitanje, tako kot marsikje drugje, tudi pri Agro-kombinatu povsem ukinjeno. V obdobju slabih pogojev za pitanje govedi je bila organizirana vzreja piščancev — pohancev, katerih letna količina se je gibala med 230.000 in 250.000, v skupni teži do 400 ton. Vendar pa je tudi reja perutnine preživljala kritična obdobja in je bila zaradi neugodnega finančnega rezultata v letu 1975 ukinjena.

Z ukinitvijo pitanja govedi in rejje piščancev je nastal problem izkoriščanja objektov, ki so ostali prazni; nekatere od teh je mogoče uporabljati kot skladišča

Zaradi ukinitve živinoreje in ugodnih pogojev za sadjarstvo v Kostanjevici in Brestanici preurejajo vsa razpoložljiva in primerna zemljišča v sadovnjake. Tako so na primer del travniških zemljišč preuredili v sadovnjake, del pa so jih preorali v njive. Na njivah pridelujejo žitarice, zlasti koruzo in pšenico, ki pokrivajo površino do 250 ha.

Ob čakanju na ugodnejše pogoje rejje živine se bodo proizvodne zmogljivosti zemljišč v bodoče gospodarsko izkoriščale na opisan način.

KOOPERACIJSKA PROIZVODNJA

Kljub temu, da se je občina Krško v povojnem obdobju močno industrializirala in da vse manj prebivalstva živi od neposredne kmetijske proizvodnje, je področje zasebnega sektorja kmetijstva poznano kot pridelovalno področje tržnih viškov hrane — zlasti mleka, mesa, grozdja in vina, krompirja, sadja, jagodičja, v novjšem času pa tudi vrtnin.

Povečanje kmetijske proizvodnje, zlasti povečanje delovne storilnosti in modernizacija kmetijskega

POLJEDELSKA IN ŽIVINOREJSKA PROIZVODNJA

V obdobju po ustanovitvi Agro-kombinata so na pretežno njivskih zemljiščih in manjših površinah travnikov pridobivali krmo za govedo. Pitanje govedi je bilo odvisno od tržnih razmer. Največje število so dosegli v letih 1967 do 1969, ko je bilo dano na trg letno do 1500 glav s težami 400 do 450 kg.

Po letu 1969 se je število govedi v pitanju zmanjševalo in nihalo odvi-

pridelovanja ob nižjih stroških in boljši izrabi zemljišč ter vključevanje kmetov v družbeno organizirano kmetijsko proizvodnjo preko različnih oblik razvitih kooperacijskih odnosov, so temeljna izhodišča razvoja kmetijstva na območju Agrokombinata Krško.

Kmetijske površine v zasebnem sektorju predstavljajo močan produkcijski potencial za proizvodnjo kmetijskih pridelkov za potrebe prehrane in surovin za predelovalno živilsko industrijo. V okviru Agrokombinata deluje strokovno pospeševalna služba z nalogo, da na podlagi predhodne ocene stanja in možnosti proizvodnje preusmeri posamezna področja in kmete v tržne proizvajalce tistih kmetijskih proizvodov, ki imajo najboljše ekonomske pogoje za doseg visokih in tržno iskanih donosov.

Kmetijska zemljišča so precej razdrobljena, saj obsega povprečna kmetija pet do šest ha skupnih zemljišč, od tega je približno 3 ha obdelovalne zemlje in 1,59 do 1,80 ha orne zemlje, kar je velika ovira sodobni tržni proizvodnji in boljši ekonomski računici.

Kljub vsem tem oviram pa so bili tudi na področju zasebnega sektorja doseženi veliki proizvodni rezultati, ki izboljšujejo investicijske pogoje kmetov.

Vedno večji tržni viški so rezultat posodabljanja zasebne kmetijske proizvodnje iz naturalne v tržno blagovno, upoštevajoč okoliške in klimatske pogoje posameznega območja občine. Preko 1500 vagonov zasebnih kmetijskih pridelkov iz družbene in organizirane kmetijske proizvodnje, je lep prispevek družbi za boljšo preskrbo prebivalstva s kmetijskimi proizvodi.

Ti veliki kvalitetni premiki in proizvodni rezultati še vedno niso zadovoljivi. Noben ha zemlje ne bi smel ostati neobdelan, noben kmet ne bi smel ostati izven organizirane proizvodnje.

Organizacija boljše, kakovostne, količinske in sigurne preskrbe prebivalstva s kmetijskimi proizvodi, postavlja tudi pred kolektiv Agrokombinata in vse kmete, aktualne probleme, ki jih bo možno uspešno reševati predvsem s povezovanjem vseh zainteresiranih koristnikov — od kmetijskih proizvajalcev, predelovalne industrije in trgovine, do organiziranih potrošnikov. Odnosi med kmeti in združenim delom morajo temeljiti na dohodkovnem principu. Z izpeljavo teh odnosov se bo utrdilo zaupanje med kmetijskimi proizvajalci v zasebnem in dežbenem sektorju.

Z združevanjem dela, sredstev in zemlje med kmeti, nastopajo boljši pogoji za uvajanje napredne kmetijske politike — arondacije, komasacije, moderne agrotehnike, znanosti in podobno. V ta namen bi bilo potrebno formirati posamezne proizvodne in druge skupnosti, ki bi z združenim delom dale velik gospodarski napredek, več hrane, s tem večji dohodek in boljši standard, ki bi ustvarjal pogoje za zagotovitev in izboljšanje zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter drugih oblik socialne varnosti, kakor tudi samoupravnega položaja kmetijskih delavcev. Pri organiziranju zasebnega kmetijstva v programirano tržno kooperacijsko proizvodnjo in usposabljanju kmetov za proizvodne in samoupravne naloge ima kmetijska pospeševalna služba odgovorno in pomembno nalogo v nadaljnjem razvoju zasebnega kmetijstva.

LETOŠNJA POZEBA

Tako kot mnoge druge kmetijske usmerjene delovne organizacije v Sloveniji, je letošnja spmladanska pozeba močno prizadela tudi krški Agrokombinat. Vse pridelke so zavarovali proti pozebi in toči za vsoto 20 milijonov din. Vendar pa so zavarovali le stroške, ki nastajajo do polne lastne cene, vključno z mate-

rialnimi stroški in osebnimi dohodki — vsega ostalega dohodka pa niso zavarovali, ker bi sicer bila zavarovalnina previsoka. Tako so na primer zavarovali jabolka po 4 din za kg, breskve po 5 din in grozdje po 7 din — tržne cene pa so veliko višje.

Sneg in mraz, ki sta pritisnila 31. marca in 1. aprila, sta poškodovala nižinski del vseh nasadov. 16. aprila pa je nastopila pozeba tudi v višinah. Največ škode so utrpeli pri hruškah in breskvah — tam je pozeba skoraj 100-odstotna. Jabolk bo morda 50

%, vinogradi pa se lepo popravljajo.

Povedati je treba, da je posledice pozebe vedno čutiti dve leti. Toliko časa je namreč potrebnega, da se spet vse ustali. V vinogradih poženejo mladike iz nepredvidenih delov in te mladike niso sposobne normalno obrodit. Pri sadnem drevju pride do nesorazmerij: namesto da bi obrodilo, se bohotno razrašča in zato ni zasnov cvetnega brstja za naslednje leto.

Po približni oceni bo pridelek v prihodnjem letu, zaradi letošnje pozebe, vsaj za 20 % manjši, kot bi bil sicer. Tako lahko letošnje leto za Agrokombinat Krško upravičeno označimo kot izredno težko.

ZDRUŽITEV V SOZD

Na vprašanje, kateri so bili osnovni motivi, ki so Agrokombinat Krško vodili k združevanju v SOZD Mercator, je direktor Agrokombinata Krško **Stane Nučič** povedal: »Že leta 1975 so se Žito, Ljubljanske mlekarne, Slovenija-sadje, Mercator in Agrokombinat Krško na številnih razpravah dogovarjali o združitvi, ki je pozneje padla v vodo.

Pri nas je bilo ves čas prisotno to, da se moramo z nekom povezati, saj je politika taka, da se povezujejo primarna proizvodnja, trgovina in predelovalno-živilska industrija.

Želeli smo, da bi se našle stične točke med tistimi, ki koristijo kmetijski proizvod za prehrano ali pa kot surovino za predelavo — tako glede realnega planiranja, kakor tudi glede dohodkovnih odnosov. V Mercatorju, trgovski organizaciji s široko razvejano drobnoprodajno mrežo, smo videli možnost plasiranja naših proizvodov. Mi razvijamo na eni strani plantažno sadjarstvo in naš trg je bil do sedaj predvsem jug — Zagreb, Reka, Split, Pula, Varaždin, delno Beograd, itd., zelo malo pa Slovenija in ravno to naj bi se zdaj spremenilo. Po drugi strani razvijamo vinogradništvo. Iz našega grozdja izdelujemo cviček, ki je na tržišču iskan. Čeprav včasih težko zadostimo potrebam tržišča po tej pijači, pa bi bil princip sodelovanja znotraj SOZD enak, kot pri sadju.

Razen tega smo videli pozitivno plat združevanja v širši in močnejši grupaciji, večjem vplivu na bančne institucije, kar bi pripomoglo, da bi hitreje napredovali in s tem povečali proizvodnjo in dohodek. Mi smo sicer podpirali tudi zamisel o združevanju v okviru regije, vendar smo bili za vključevanje v širši slovenski prostor, saj smo vse naše proizvode že do sedaj plasirali izven regije.

Verjetno ne bo vse takoj zaživelo, kot bi moralo: letošnje leto bo leto priprav, z novim letom pa bodo stvari stekle tako, kot je treba.«

ZAKLJUČEK

Poskusili smo vam na čim bolj zanimiv način predstaviti AGROKOMBINAT KRŠKO, njegove dejavnosti ter probleme, s katerimi se srečujejo. V prihodnji številki našega glasila bomo objavili še nekatere podrobnosti, ki se nanašajo na kooperacijsko proizvodnjo ter opisali trgovsko in mesno-predelovalno dejavnost, ki ju — iz objektivnih razlogov — tokrat izpuščamo.

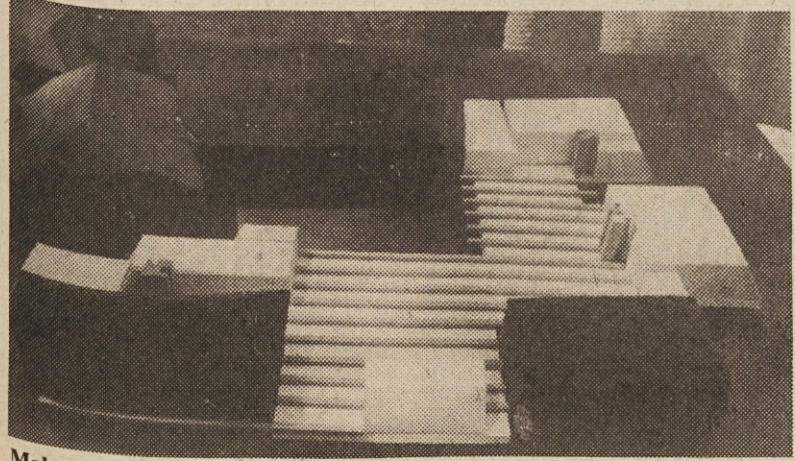
NA VRHNIKI GRADIMO

Dobra dva meseca je tega, odkar so na Vrhniki začeli z gradbenimi deli za nov potrošniški center

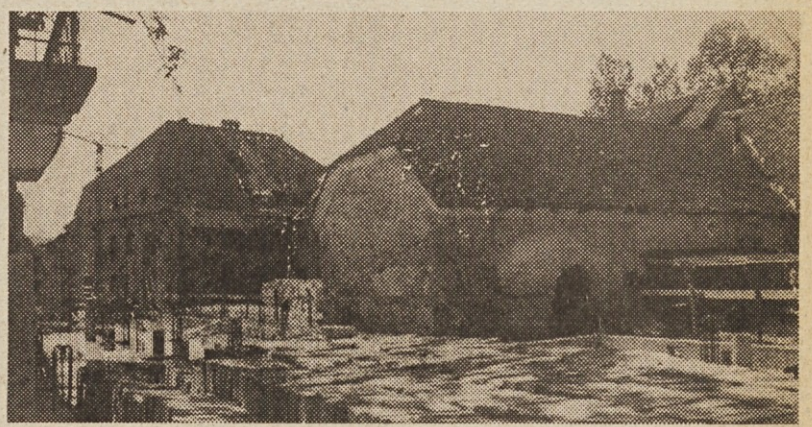
TOZD Dolomiti. Pri pripravah za izgradnjo objekta je sodelovala TOZD Investa, ki se je povezala z

arhitektom inž. Lojzetom Drašlerjem. Ta je izdelal idejne načrte in jih vrnil Investi. V začetku septembra

lanskega leta je bila vsa dokumentacija zbrana in idejni projekti oddani.

Maketa bodočega potrošniškega centra na Vrhniki.

V začetku prihodnjega leta bo tukaj stal deloma adaptiran in deloma novo zgrajen potrošniški center.

Najugodnejši ponudnik za izvajanje del je bilo SGP Grosuplje. Na podlagi pogodbe bi z gradnjo morali pričeti 1. marca 1977 in končati 15. novembra istega leta. Delno so se zavlekli postopki za pridobitev soglasja pri Službi družbenega knjigovodstva in tako je izvajalec — ne po svoji krivdi — začel z deli konec aprila. Rok za dograditev je zdaj 15. januar 1978.

Celotna investicija bo veljala 23,4 milijona dinarjev investicijskih in 2 milijona obratnih sredstev. Mercator bo iz skupnih sredstev prispeval 30 % celotne investicije, 70 % pa bo kreditov Ljubljanske banke.

Veliko polemike je bilo okrog tega, ali naj bo objekt nova gradnja, ali naj se adaptirajo že obstoječe stavbe. Zavod za spomeniško varstvo je pripomogel k odločitvi, da

bosta že obstoječi hiši adaptirani in ambientalno vključeni v venec okoliških hiš. Približno 400 kv. m že obstoječih prostorov bo adaptiranih, nekaj več kot 1200 kv. m pa bo nove gradnje. Prostori bodo pretežno v pritličju, zgornja nadstropja pa bodo netrговska.

O tem, zakaj bo stal potrošniški center tako rekoč v centru mesta, je arhitekt inž. Lojze Drašler povedal

tole: »Pred desetimi leti je obstajalo prepričanje, da mora biti trgovina zunaj mesta, sredi travnika, dostopna z vseh strani. Najnovejše svetovno gibanje pa teži k temu, da se trgovina seli nazaj, na zelo prometne dele mesta. Promet se bo odvijal okrog in okrog otoka, le-ta pa bo namenjen izključno pešcem.«

MATJAŽ MARINČEK

SPOZNAVAJMO NAŠE DOBAVITELJE

GORIŠKA BRDA

Področje Goriških Brd sestavlja gričevnato področje na zahodu Slovenije v bližini Nove Gorice. Valovitost pokrajine, sredozemsko

V sredini te prelepe sončne pokrajine je mogočna vinska klet, ki po naj sodobnejših znanstvenih in tehničnih dosežkih predeluje grozdje in neguje vsa vina tega področja.

V zadrugi je zaposlenih 300 delavcev, od tega 80 v delovni enoti Vinske kleti. Površine vinogradniškega področja Goriških brd merijo 1350 hektarov; to so sami obdelani vinogradi v najboljši rodnosti, ki pa naj bi se do leta 1980 povečali za nadaljnjih 500 hektarov.

Kar 80 odstotkov hektarskih površin je v rokah kooperantov, ostalo pa je lastna proizvodnja. Kooperanti imajo z zadrugo dolgoročne pogodbe, odnos med njimi in zadrugo pa je na visoki ravni.

Zmogljivost vinske kleti je 13,500.000 litrov raznih vin. Glavne

sorte so briška zlata rebula, briški merlot, briški tokaj in beli pinot. Kar 70 % vinske proizvodnje odpade na bela vina, 30 % pa na rdeča vina.

Slovito kakovost vin iz Goriških Brd zagotavljajo številna priznanja, prejeta doma ter na mednarodnih sejmih in razstavah.

BRIŠKI
Tokaj

BRIŠKI TOKAJ je viskokvalitetno sortno belo vino iz sorte grozdja TOKAJ, značilnega za področje Goriški brd.

BRIŠKI TOKAJ je belo vino, zelenkasto-rumene barve, z lepoučno aromo, zmernih kislin in polnega okusa.

Izšolano s primernim staranjem v lesenih posodah, odlično dopolnjuje predjedi, jedi z belim mesom in ribe.

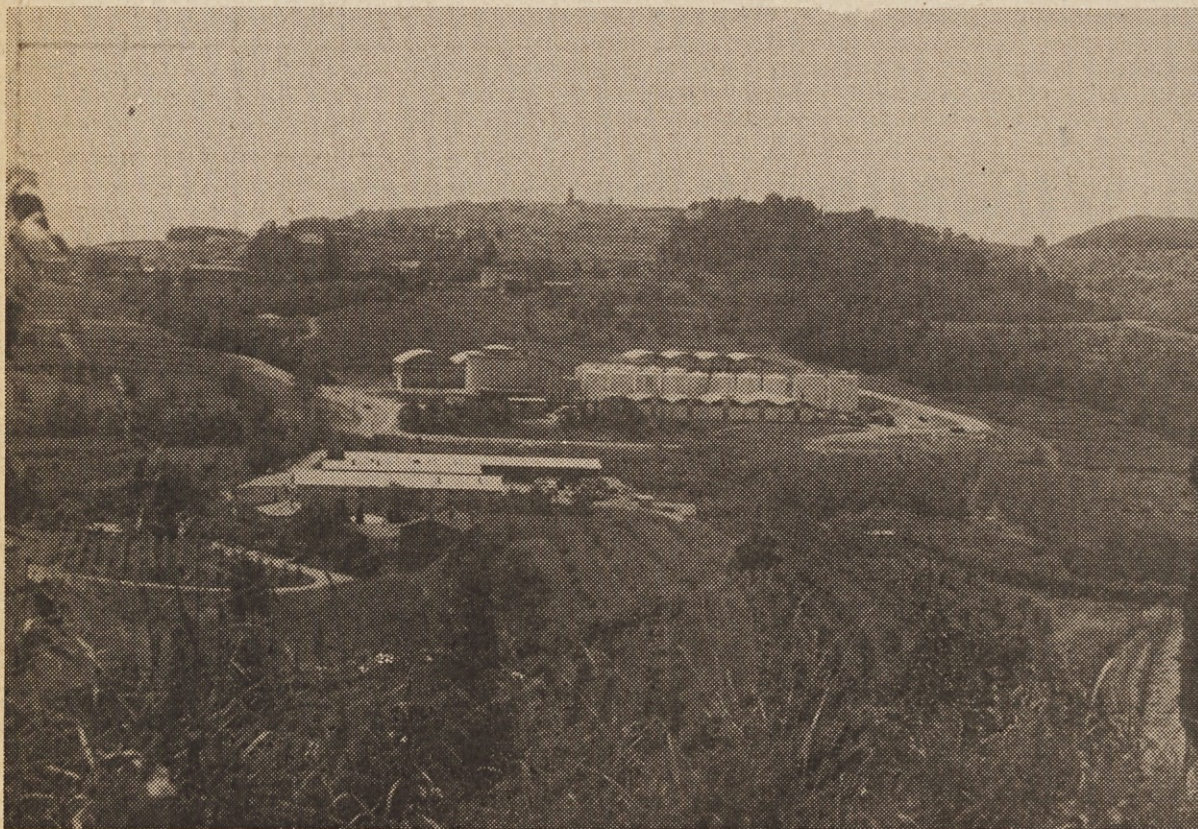
Najprimernejša temperatura pri serviranju tega vina je 10 — 12 stopinj Celzija.

TOKAJ je ime sorte, ki odlično uspeva na tem področju in se v Jugoslaviji proizvaja samo v Goriških Brdih.

Dobre prirodne pogoje dopolnjuje sodobna tehnologija vinske kleti, ki omogoča najkvalitetnejšo predelavo in dozorevanje tega izjemnega vina.

podnebje in flišasta tla nudijo zelo ugodne pogoje za rast najbolj kakovostnih sort vinske trte.

NAGRADNA KRIŽANKA GORIŠKA BRDA

BELO VINO IZ "GORIŠKIH BRD"	PRIZNANO VINO IZ 4. BRD	PRVA IN 23. ČRKA ABECEDA	ČEŠKI "DA"		GREAT BRITAIN	VZHOD, JUTROVO	RADO DEU	RASIST SHIDT	20. ČR. ABECEDA	AMERIŠ. LEŠNIK, ARAŠIDI	PLESALKA ... PAVLOVA	
PAVEL BITENC												
PERZIJA									PLUS			
									CANKAR			
RAVEN						RIMSKA ENA		FRNIKO-LA NACE O. AVČIN				
OSNOVNA SOLA		INŽENIR	VZHOD			GLAVNI ŠTEVNIK			OS. ZAJM. HNOŽ.			OZIRALNI ZAJNEK
TKIVO BREZ "O"						PISAR						
NEH. PREDLOG						ŠEKRE-TAR						
ZADRUŽNA-BRANO NAZAJ			8									
ZNAHKA JUH IZ DELAMARJA						BORUT TANCE	ČRŠKA ČRKA	PRVI SAHOGL NABOŽ. PODOBE		K. IZTOK KOHUNIST JUGOSL.		
NIKAL-NICA		SEVER									ŽARA	
ŽIVA BOC		METER								ZADNOI SAHOGL-OPICA		
ENAKA SAHOGL.		RIMSKA ENA		KILO-VAT		NIČ		ALIDA VALLI	PLOSK. MERA			
RADIO LUXEM-BURG		CELZIJA NEUMEN		RAZL. SAHOGL.		HRYAŠ. PETROL ENOTEN			FANI NENEC IMPERIO			
IRSKA PEVKA POPEVK				DEŽELA KJER VLADA KNEŽ								
AMPER	NULA		KLIC, POZIV	INE CHAPLI-NOVE ŽENE				TOVAR. AVTOM.	PRIMOR. VZKLIK ČU... LAJ		BEOGR. KONFER. ORLOVIĆ	
SVIT, ŽARJA				VZHOD POLMER		OŠEB. ZAJNEK SHUČ. KLUB.		MARIBOR	NEZNAN KA V MATEN.	METER NAJVEČ. MOR.SES.		
		PROSVE-TNI DELAVCI										
		ŠPANIJA		OSNUTEK 6. ČRKA ABECEDA					NEOKUSEN NAKIT	E		
						TONA		VELIKO NASELJE				

KRIŽANKO RISALA IN SESTAVILA: MAJA HOČEVAR

LEK — TOZD Kozmetika vam predstavlja

AMAI, EDINI DEODORANT Z DOLGOTRAJNIM DELOVANJEM

DEODORANTE UPORABLJAMO VSAK DAN

Uporaba deodorantov je pri 70 % Jugoslovanek, ki žive v mestih, postala del vsakodnevnega toaletnega obreda. Deodorant, popršen na kožo takoj po umivanju, nas vsaj za nekaj uric oboroži s prijetno svežino svojega vonja in istočasno prepreči

razkroj telesnega znoja. Prepričani, da v stiku z ljudmi dajemo vtis čiste, urejene in negovane osebnosti, se lotimo vsakodnevnih opravkov.

UČINEK DOSEDANJIH DEODORANTOV PRENEHA PO PETIH URAH!

Delovanje naših znojnic pa je žal neustavljivo. Pri delu se znojimo, znoj prekrije vonj deodoranta. Na lepem ugotovimo, da je čarobni učinek deodoranta, ki ga uporabljamo, po petih urah izginil. Če nam

LEK Ljubljana

čas in okolje to dovoljujeta, se ponovno popršimo na poprej umito pod pazduho, sicer pa čemerni in slabe volje tavamo po opravkih.

KAKO SE JE V LEKU RODILA IDEJA?

Ob razmišljanju, kako podaljšati učinek deodoranta, smo se posvetovali s farmacevti, ki izdelujejo v Leku zdravila, ki jih bolnik zaradi podaljšane delovanja vzame le enkrat na dan. Zdravilo je ovito v mikrocelice, ki se pod vplivom želodčnih sokov postopoma raztapljajo od 12 do 24 ur.

Na podlagi izkušenj, ki jih imajo naši farmacevti, smo razvijali recepturo novega deodoranta Amai z dolgotrajnim delovanjem. Aktivne sestavine v Amai deodorantu so ovite v mikrocelice, velikosti 40 mikronov. Ovojnice celic se postopoma raztapljajo v znoju in ne tako, kot pri običajnih deodorantih — naenkrat. Tako je po devetih urah še vedno neraztopljenih 30 % sestavin deodoranta in je Lek v Jugoslaviji edini, ki lahko zanesljivo trdi, da je učinek delovanja deodoranta Amai celodnevni.

VONJ SO IZBRALE POTROŠNICE SAME

Letos je cvet daljnega, skrivnostnega vzhoda. Deodorant Amai je harmonija vonjev lotosa, zelenega ločja, sveže pokošenih trav in drobne vodnega cvetja. Vonj deodoranta Amai so izbrale potrošnice deodorantov v Beogradu, Zagrebu, Skopju in Ljubljani.

V začetku prevladuje rezek vonj, kasneje pa zadehti z nežno svežino, ki nas spremlja ves dan.

ČRNA BARVA EMBALAŽE VZBUJA ZAUPANJE

Amai se od vseh ostalih deodorantov razlikuje zaradi dolgotrajnega delovanja, potrošnice pa ga na prvi pogled ločijo tudi, ker je njegova embalaža črne barve, ki že na prvi pogled vzbuja zaupanje.

V Leku res lahko trdimo, da je AMAI V JUGOSLAVIJI EDINI DEODORANT Z DOLGOTRAJNIM DELOVANJEM!

LEK

NAGRADNA KRIŽANKA »GORIŠKA BRDA«

Med tistimi, ki bodo **najpozneje do 20. julija 1977** na naš naslov Mercator, Ekonomska propaganda, 61000 Ljubljana, Gorupova 5, prinesli ali poslali pravilno rešeno nagradno križanko z oznako »Goriška brda«, bomo izžrebali 5 nagrad, ki jih bo prispevala Zadružna klet »Goriška brda« iz Dobrove. Našim potrošnikom je poznana po vrsti odličnih vin, kot so: Beli pinot, Tokaj, Rebula, Merlot, itd.

Pri reševanju želimo veliko užitka, pri žrebanju pa srečo.

IZID NAGRADNE KRIŽANKE »SLADKOGORSKA«

Za nagrado križanko **SLADKOGORSKA**, iz zadnje številke našega glasila, smo prejeli 817 rešitev. Med tistimi, ki so križanko pravilno rešili, smo izžrebali tri, ki bodo prejeli po en komplet izdelkov Sladkogorske iz Sladkega vrha. To so:

— Silva TRPINC, Mercator, KK ZASAVJE, 68290 Sevnica
— Marija SEDLAR, Mercator, TOZD Metlika, 68330 Metlika

— Slavica **PODOBNIK**, Mercator, Hotel Nanos, 65280 Idrija.

Nagrajenkam čestitamo in jim sporočamo, da bodo nagrade prejele po pošti iz Sladkogorske, kamor smo sporočili njihove naslove.

Mercator

Glasilo delovnega kolektiva »Mercator«, Ljubljana, Aškerčeva 3 — Izdaja skupni delavski svet podjetja »Mercator« — Izhaja enkrat mesečno — Ureja uredniški odbor: Edo Božič, Danilo Domajnko, Branko Gorjup, Kancijan Hvastija, Nada Rihtar, Marjan Pogačnik, Jože Rener, Ivanka Vrhovčak — Odgovorni urednik: Vasja Butina — Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana

Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov

